

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล
(Individual Study)

เรื่อง การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมของจังหวัดพิจิตรภายใต้
แผนงานการจัดตั้งประชาสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน
(Management of Environment in Phichit Province,
Thailand under ASEAN Socio-Cultural
Community Blueprint-ASCC)

จัดทำโดย นายสุเมธ ศิริลักษณ์
รหัส 7039

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักบริหารการทูต รุ่นที่ 7 ปี 2558
สถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการ กระทรวงการต่างประเทศ
ลิขสิทธิ์ของกระทรวงการต่างประเทศ

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล
(Individual Study)

เรื่อง การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมของจังหวัดพิจิตรภายใต้
แผนงานการจัดตั้งประชาสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน
(Management of Environment in Phichit Province,
Thailand under ASEAN Socio-Cultural
Community Blueprint-ASCC)

จัดทำโดย นายสุเมธ ศิริลักษณ์
รหัส 7039

หลักสูตรนักบริหารการทูต รุ่นที่ 7 ปี 2558
สถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการ กระทรวงการต่างประเทศ
รายงานนี้เป็นความคิดเห็นเฉพาะบุคคลของผู้ศึกษา

เอกสารรายงานการศึกษาส่วนบุคคลนี้ อนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักบริหารการทูตของกระทรวงการต่างประเทศ

ลงชื่อ.....

(ดร. ชีวินท์ สุขุพทธิกุล)
อาจารย์ที่ปรึกษา

ลงชื่อ.....

(ศาสตราจารย์ ดร. นิตยา วงศ์ธาดา)
อาจารย์ที่ปรึกษา

ลงชื่อ.....

(เอกอัครราชทูต อู๋ม เมาลานนท์)
อาจารย์ที่ปรึกษา

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

ประเด็นการส่งเสริมความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อมของอาเซียนได้ถูกกำหนดไว้ในแผนงานการจัดตั้งประชาสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community Blueprint-ASCC) ให้ประชาคมอาเซียนร่วมมือกันในการรักษาคู่ครอง พัฒนา และส่งเสริมความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคให้มีสภาพแวดล้อมที่สะอาดและเป็นสีเขียว โดยกำหนดยุทธศาสตร์ย่อยจำนวน 11 ข้อ ซึ่งประเทศไทยเป็นสมาชิกของอาเซียน ได้กำหนดนโยบายให้ภาครัฐเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียนในทุกมิติภายในปี พ.ศ. 2558 โดยมีกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นหน่วยงานหลักดูแลรับผิดชอบในระดับประเทศ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพิจิตร เป็นหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ของจังหวัดพิจิตรในการจัดทำแผนบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมของจังหวัดและแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด การกำกับดูแล ตรวจสอบ สถานการณ์สิ่งแวดล้อมของจังหวัด รวมทั้งส่งเสริม เผยแพร่ และการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการสงวน อนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

จังหวัดพิจิตร มีปัญหาสิ่งแวดล้อมสำคัญ ได้แก่ ปัญหาขยะ น้ำท่วม น้ำแล้ง มลพิษทางน้ำและอากาศ ซึ่งได้มีการกำหนดกลยุทธ์การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไว้ในยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดพิจิตร 4 ปี (พ.ศ. 2558-2561) ตามประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 บริหารจัดการน้ำและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม จังหวัดพิจิตร และประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 สร้างความพร้อมของจังหวัดเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งผู้ศึกษาพิจารณาแล้วเห็นว่าเพื่อให้การจัดการสิ่งแวดล้อมของจังหวัดพิจิตรมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพิ่มขึ้นและนำประเด็นยุทธศาสตร์ของ ASCC มาใช้ประโยชน์ จึงได้มีการศึกษาตามเอกสารส่วนบุคคลฉบับนี้ โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะวิเคราะห์ ภาวะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ของจังหวัดพิจิตรและสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพิจิตร โดยใช้ SWOT เพื่อค้นหาจุดแข็ง จุดเด่น จุดด้อย หรือสิ่งที่อาจเป็นปัญหาสำคัญในการดำเนินงานสู่สภาพที่ต้องการในอนาคต มีความสอดคล้องกับแนวทางด้านสิ่งแวดล้อมของ ASCC อย่างไรบ้าง เพื่อนำผลการศึกษามาผลักดันหรือเป็นเงื่อนไขในการปรับยุทธศาสตร์ ทิศทางการวางแผน วางแผนงานและจัดทำกิจกรรมและโครงการ เพื่อให้มีช่องทางในการสนับสนุนด้านวิชาการ การบริหารจัดการงบประมาณ สร้างความเข้มแข็งด้านการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมให้มีความพร้อมที่จะดำเนินงานตามแนวทางของ ASCC ในระดับจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่

ในการศึกษาครั้งนี้ พบว่า จังหวัดพิจิตรมียุทธศาสตร์และกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับ ASCC ในด้านการส่งเสริมความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อมของอาเซียนและมีความพร้อมที่จะรองรับแนวทางของ ASCC เนื่องจากได้มีการปฏิบัติงานและดำเนินโครงการด้านสิ่งแวดล้อมโดยสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพิจิตรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อย่างไรก็ตามเมื่อวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนแล้ว ยังคงต้องมีการปรับในยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดพิจิตร 4 ปี (พ.ศ. 2558-2561) โดยเพิ่มเติมกลยุทธ์ ส่งเสริมการจัดการสิ่งแวดล้อมอาเซียน โดยใช้โอกาสที่นโยบายของรัฐบาลได้สนับสนุนและเร่งรัดการดำเนินการแก้ไขปัญหา การจัดการขยะ มลพิษทางน้ำและอากาศ

สิ่งแวดล้อมชุมชน และผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และจุดแข็งของจังหวัดพิจิตร ในการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดพิจิตรและแผนพัฒนา ระดับท้องถิ่น ร่วมกับองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานอื่นๆ ในจังหวัดพิจิตร เพื่อขอรับการ สนับสนุนงบประมาณที่สอดคล้องกับแผนงานและกิจกรรม ต่อไป

ข้อเสนอแนะเพื่อให้กระบวนการจัดการของจังหวัดพิจิตรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและ สอดคล้องกับ ASCC นั้น ควรมีการวางแผนอย่างมีส่วนร่วมในทุกระดับของผู้มีส่วนได้เสีย ทั้งในระดับ ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานของจังหวัดในการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อ การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดพิจิตรและแผนพัฒนาระดับท้องถิ่นเพื่อขอสนับสนุน งบประมาณให้เพียงพอและต่อเนื่อง ซึ่งจะต้องเพิ่มพูนศักยภาพด้านภาษา วัฒนธรรมอาเซียนและองค์ ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมอาเซียน ให้กับบุคลากรของสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัดพิจิตร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเครือข่าย ทสม. ให้มีความรู้ ความเข้าใจ เพิ่มขึ้น และ เพื่อสร้างความพร้อมของจังหวัดเข้าสู่ประชาคมอาเซียนตามประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 จึงควร ประสานงานให้มีจัดตั้งเมืองแห่งความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อม (Sister City) ระหว่างจังหวัดพิจิตรกับ เมืองของสาธารณรัฐเวียดนามเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันของสองประเทศ และเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรและวัฒนธรรม รวมทั้งการพัฒนาและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของ ภาคเอกชนในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมที่แสดงความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัท (Corporate Social Responsibility :CSR) ทั้งนี้ในการดำเนินกิจกรรมตามแผนงานและโครงการต่างๆ จะต้องมี การควบคุมให้มีความโปร่งใสและรายงานผลอย่างมีประสิทธิภาพ

สำหรับการกำหนดนโยบายของประเทศไทยให้มีการพัฒนาอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และขับเคลื่อนให้ทุกจังหวัด มุ่งสู่ความเป็นเมืองยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อมนั้น ควรรำนำแนวคิดหลัก 3 ประการ ได้แก่ แนวคิดหลักการพัฒนาที่ยั่งยืนที่ให้ความสำคัญกับมิติด้านสิ่งแวดล้อมและสังคม แนวคิดการพัฒนาสีเขียวที่ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อสร้าง ภูมิคุ้มกันความเสี่ยงด้านต่างๆ มาพิจารณากำหนดนโยบาย ดังนี้

- 1) นโยบายการจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน
- 2) นโยบายการขับเคลื่อนประเทศสู่เศรษฐกิจที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและสังคมคาร์บอนต่ำ
- 3) นโยบายการเพิ่มประสิทธิภาพและธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อม

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาส่วนบุคคลฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาของคณะอาจารย์ที่ปรึกษา โดยเฉพาะ ดร. อีวินท์ สุพทุทธิกุล ที่ได้กรุณาได้รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และขอขอบคุณกรรมการอีก 2 ท่าน คือ ศาสตราจารย์ ดร. นิตยา วงศ์ธาดาและเอกอัครราชทูต อู๋ม เมอลานนท์ ที่ได้ให้คำแนะนำทางวิชาการอันมีประโยชน์ต่อผู้ศึกษาในการจัดทำรายงาน

ผู้ศึกษาขอขอบคุณปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ได้ส่งเสริมให้ผู้ศึกษาเข้ารับการศึกษาอบรม สถาบันเทววงศัวโรปกการ กระทรวงการต่างประเทศ ที่ได้รับผู้ศึกษาเข้ามาอบรมหลักสูตร นักบริหารการทูต รุ่นที่ 7 ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจิตร (นายสุรชัย ชันอาสา) ที่ได้อนุญาตให้ใช้เวลาอย่างเต็มที่ในการเข้ารับการอบรม เอกอัครราชทูต ดร. อีรวัดณ์ ภูมิจิตร คุณชไมพร ตันติเวสส คุณชรินทร์ สายเพชร และเจ้าหน้าที่ของสถาบันเทววงศัวโรปกการ ทุกท่านที่อำนวยความสะดวกในระหว่างการอบรมและดูงาน เป็นอย่างดียิ่ง

ท้ายนี้ ขอขอบคุณผู้อำนวยการสำนักพัฒนาบริหารทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นางอำไพภัทรา ศิริลักษณ์) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งได้ผลักดันและสนับสนุนงบประมาณให้ผู้ศึกษาตัดสินใจเข้าร่วมการฝึกอบรมครั้งนี้ เจ้าหน้าที่สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพิจิตรและอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพิจิตร รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่านที่ได้ประชุมและสนับสนุนข้อมูลเพื่อนำมาศึกษาและจัดทำรายงานส่วนบุคคลนี้รวมทั้งวิทยากรที่ให้ความรู้และเพื่อนๆ นบท.7 ทุกท่านที่ให้คำปรึกษาและเป็นกำลังใจให้กัน ซึ่งปรากฏว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อตัวผู้ศึกษา และจะนำความรู้ที่ได้จากการเข้ารับการอบรมครั้งนี้ไปใช้ประโยชน์เพื่อการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิผลยิ่งขึ้นต่อไป

สุเมธ ศิริลักษณ์

กรกฎาคม 2558

สารบัญ

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	ง
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฅ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ภูมิหลังและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 คำถามของการศึกษา	4
1.3 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	4
1.4 ขอบเขตการศึกษา	5
1.5 ระเบียบวิธีการศึกษา	5
1.6 ประโยชน์ของการศึกษา	5
บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	6
2.1 แนวคิดทฤษฎี	6
2.2 ASCC Blueprint และแนวทางการจัดการสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่ของจังหวัดพิจิตร	10
บทที่ 3 ผลการศึกษา	16
3.1 ผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมที่สอดคล้องรองรับ ASCC ในจังหวัดพิจิตร	16
3.2 ผลการวิเคราะห์ SWOT Analysis ด้านการบริหารจัดการ สิ่งแวดล้อมเพื่อตอบสนองแนวทางการดำเนินงานรองรับ ASCC	18
3.3 ทิศทางการวางแผนประเด็นสิ่งแวดล้อมของจังหวัดพิจิตรที่จะต้องดำเนินงานเสริมความเข้มแข็งจากยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์ที่มีอยู่เดิมหลังเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	28
บทที่ 4 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	30
4.1 สรุปผลการศึกษา	30
4.2 ข้อเสนอแนะ	32
บรรณานุกรม	35

ภาคผนวก	37
ก ข้อมูลการปกครองจังหวัดพิจิตร	38
ข การจัดความสำคัญของปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	39
ค ASCC Blueprint ประเด็นการส่งเสริมความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อมของ อาเซียน	40
ง สรุปแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดพิจิตร 4 ปี (พ.ศ.2558-2561)	44
จ โครงการด้านสิ่งแวดล้อมจังหวัดพิจิตร ปีงบประมาณ 2553-2558	45
ประวัติผู้เขียน	47

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1	การวิเคราะห์จุดอ่อนและจุดแข็งด้านการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมของ จังหวัดพิจิตร	18
ตารางที่ 2	การวิเคราะห์โอกาสและอุปสรรคด้านการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมของ จังหวัดพิจิตร	20
ตารางที่ 3	กลยุทธ์ มาตรการ ผลผลิต ตัวชี้วัดของจังหวัดพิจิตรตามแนวทางของ ASCC	22

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ภูมิหลังและความสำคัญของปัญหา

ปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นับวันจะทวีความรุนแรงมากขึ้น ผลกระทบที่เกิดขึ้นมีความเชื่อมโยงกันจากระดับท้องถิ่นสู่ภูมิภาค เนื่องจากระบบนิเวศของโลกมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันไม่สามารถจัดการได้ตามลำพังประเทศเดียว ดังนั้นสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรืออาเซียน (Association of Southeast Asian Nations หรือ ASEAN) ซึ่งก่อตั้งเมื่อวันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2510 จึงได้ริเริ่มโครงการความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อม มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2520 และประเด็นด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ถูกกำหนดไว้ในแผนงานการจัดตั้งประชาสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community Blueprint-ASCC) ครอบคลุมคุณลักษณะ 6 ประการ ดังนี้ 1) การพัฒนามนุษย์ 2) การคุ้มครองและสวัสดิการสังคม 3) ความยุติธรรมและสิทธิ 4) ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม 5) การสร้างอัตลักษณ์อาเซียน และ 6) การลดช่องว่างการพัฒนา ซึ่งคุณลักษณะด้านความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม นั้น อาเซียนจะมุ่งสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมสิ่งแวดล้อมที่เขียวและสะอาดโดยการปกป้องทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งการบริหารจัดการอย่างยั่งยืนและการอนุรักษ์ดิน น้ำ แร่ธาตุ พลังงาน ความหลากหลายทางชีวภาพ ป่าไม้ ทรัพยากรชายฝั่งและทางทะเล รวมทั้งการปรับปรุงคุณภาพน้ำและอากาศสำหรับภูมิภาคอาเซียน อาเซียนจะมีส่วนร่วมในความพยายามของโลก ในการจัดการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมโลก รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศและคุ้มครองชั้นโอโซน เช่นเดียวกับการพัฒนาและปรับใช้เทคโนโลยีด้านสิ่งแวดล้อมสำหรับการพัฒนาและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน (สำนักความร่วมมือด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ, 2558)

ประเทศไทยซึ่งเป็นสมาชิกของอาเซียน ได้กำหนดนโยบายให้ภาครัฐเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียนในทุกมิติภายในปี พ.ศ. 2558 รวมทั้งมิติด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ดี โดยมีกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นหน่วยงานหลักดูแลรับผิดชอบในระดับประเทศ และสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพิจิตร เป็นหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำแผนบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมของจังหวัด และแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด การกำกับ ดูแล ตรวจสอบ สถานการณ์สิ่งแวดล้อมของจังหวัด รวมทั้งส่งเสริม เผยแพร่ และการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการสงวน อนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของจังหวัดพิจิตร ซึ่งอยู่ในภาคเหนือตอนล่างของประเทศไทย มีพื้นที่ประมาณ 2,831,883 ไร่ แบ่งเขตการปกครอง 12 อำเภอ ประชากร 547,543 คน รายละเอียดตามภาคผนวก ก (กลุ่มการปกครอง จังหวัดพิจิตร, 2557)

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพิจิตร (2554) ได้จัดลำดับความสำคัญของปัญหาโดยสอบถามความคิดเห็นสถานการณ์ปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ทุกแห่งในพื้นที่จังหวัดพิจิตร จำนวน 102 แห่ง (องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาลเมือง 3 แห่ง เทศบาลตำบล 24 แห่งและองค์การบริหารส่วนตำบล 74 แห่ง) ซึ่งจากการสำรวจ มี อปท. ที่ให้ความเห็นตามแบบสอบถามกลับมาจำนวน 38 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 37.25 ของ อปท. ทั้งหมดในพื้นที่จังหวัดพิจิตร โดยใช้เกณฑ์ในการจัดลำดับความสำคัญ 4 เกณฑ์ ได้แก่ ความรุนแรงของปัญหา ความยากง่ายในการแก้ปัญหา ความสอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์และความร่วมมือของประชาชน และแบ่งเกณฑ์ค่าถ่วงน้ำหนัก เป็นระดับ มาก ปานกลาง และ น้อย ผลการสำรวจสรุปได้ตาม ภาคผนวก ข ซึ่งพบว่ามีปัญหาสำคัญ ดังนี้

1) ปัญหาทรัพยากรน้ำ (น้ำท่วม) ซึ่งมีสาเหตุเกิดจากปริมาณฝนที่ตกในพื้นที่ลุ่มน้ำยมและลุ่มน้ำน่าน มีปริมาณมาก ลำน้ำตื้นเขิน มีตะกอนมากทำให้ประสิทธิภาพการรองรับน้ำลดลง แม่น้ำยมยังไม่มีโครงการบริหารจัดการน้ำขนาดใหญ่ รวมทั้งการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในระดับลุ่มน้ำ ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

2) ปัญหาขยะมูลฝอยจังหวัดพิจิตร จังหวัดพิจิตร มี อปท. ที่มีพื้นที่กำจัดขยะมูลฝอยจำนวน 17 แห่ง มีการกำจัดขยะที่ถูกสุขลักษณะ (บ่อฝังกลบ) จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ เทศบาลเมืองพิจิตร ซึ่งได้รับสนับสนุนงบประมาณจากโครงการถ่ายโอนภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2539-2552 รวมวงเงินทั้งสิ้น 274.70 ล้านบาท มีปริมาณขยะมูลฝอยประมาณ 21 ตัน/วัน และการประเมินสมรรถนะในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในปี พ.ศ. 2553 พบว่าเทศบาลเมืองพิจิตรผ่านเกณฑ์ประเมิน อยู่ในเกณฑ์ดี และเทศบาลเมืองบางมูลนากได้รับสนับสนุนงบประมาณจากโครงการถ่ายโอนภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2541-2552 รวมวงเงินทั้งสิ้น 38.91 ล้านบาท มีเนื้อที่ประมาณ 141 ไร่ มีปริมาณขยะมูลฝอยประมาณ 23 ตัน/วัน และการประเมินสมรรถนะในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ในปี พ.ศ. 2555 พบว่าเทศบาลเมืองบางมูลนาก ผ่านเกณฑ์ประเมินทุกด้าน ซึ่งการบริหารจัดการระบบกำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองบางมูลนากอยู่ในเกณฑ์ดีเยี่ยม ส่วน อปท. อีก 15 แห่ง พบว่า ส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีการคัดแยกขยะและนำไปใช้ประโยชน์ก่อนฝังกลบ ดำเนินการกำจัดยังไม่ถูกสุขลักษณะ เช่น การเทกองและเผาหรือขุดหลุมและไถกลบเป็นครั้งคราว โดยขาดมาตรการป้องกันผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทำให้มีโอกาส ส่งผลกระทบต่อพื้นที่ข้างเคียง เช่น การปนเปื้อนของน้ำชะมูลฝอยลงสู่แหล่งน้ำใต้ดิน และน้ำผิวดิน การแพร่กระจายของพาหะนำโรคต่างๆ เป็นต้น (สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพิจิตร, 2556)

3) ปัญหาน้ำแล้ง ซึ่งมีสาเหตุเกิดจากระบบชลประทานไม่ครอบคลุมพื้นที่ การทำเกษตรที่ต้องการน้ำมากในฤดูแล้ง ไม่มีแหล่งกักเก็บน้ำในช่วงฤดูแล้ง แม่น้ำยมไม่มีระบบบริหารจัดการน้ำขนาดใหญ่

4) ทรัพยากรน้ำ (มลพิษทางน้ำ) ซึ่งมีสาเหตุเกิดจากการเพิ่มขึ้นของประชากร ประชาชนขาดจิตสำนึกและขาดความเข้าใจในการเกิดมลพิษทางน้ำ โรงงานที่ตั้งอยู่ใกล้แหล่งน้ำไม่มีระบบบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยลงแหล่งน้ำ ชุมชนขนาดใหญ่ริมแม่น้ำไม่มีระบบบำบัดน้ำเสีย จึงทิ้งลงสู่แหล่งน้ำโดยตรง การปนเปื้อนสารเคมีทางการเกษตรลงสู่แหล่งน้ำ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่กำหนด

ข้อบังคับของท้องถิ่น ทำให้ไม่สามารถบังคับและกำกับดูแลได้ ท้องถิ่นและภาคีรัฐขาดการตรวจสอบอย่างต่อเนื่องและขาดการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง ผลการดำเนินการตรวจสอบคุณภาพแม่น้ำน่าน ณ อำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร จากจุดตรวจวัด คุณภาพน้ำ ดังกล่าวในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2556 (ครั้งที่ 2/56) พบว่าแหล่งน้ำส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม เทียบกับแหล่งน้ำผิวดินประเภทที่ 4 สามารถใช้อุปโภคบริโภคได้ แต่ต้องทำการฆ่าเชื้อโรคและปรับปรุงคุณภาพน้ำเป็นพิเศษก่อน พารามิเตอร์สำคัญที่บ่งชี้ถึงปัญหาคุณภาพน้ำ คือ ค่าความสกปรกในรูปสารอินทรีย์ (BOD) การปนเปื้อนแบคทีเรียกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์ม (FCB) เนื่องจากมีชุมชนอาศัยอยู่สองฝั่งแม่น้ำหลายชุมชน ทำให้เกิดสะสมสิ่งสกปรกที่เกิดการชะล้างสิ่งสกปรกในพื้นที่สูงแหล่งน้ำ และแสดงถึงการปนเปื้อนจากอุจจาระของมนุษย์หรือสัตว์เลื้อยคืบ เช่น สุนัข สำหรับการตรวจสอบคุณภาพน้ำแม่น้ำยม ในพื้นที่ จังหวัดพิจิตร ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2556 (ครั้งที่ 2/56) พบว่าแหล่งน้ำส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรมมาก เทียบได้กับแหล่งน้ำผิวดินประเภทที่ 5 สามารถใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำเพื่อการคมนาคม พารามิเตอร์สำคัญที่บ่งชี้ถึงปัญหาคุณภาพน้ำ คือ ค่าความสกปรกในรูปสารอินทรีย์ (BOD) เนื่องจากมีชุมชนอาศัยอยู่สองฝั่งแม่น้ำหลายชุมชน แสดงถึงแหล่งน้ำมีน้ำเสียจากกิจกรรมของมนุษย์สูง และแม่น้ำพิจิตร มีจุดตรวจสอบทั้งหมด 5 สถานีในพื้นที่จังหวัด คุณภาพน้ำโดยรวมอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม เทียบได้ตามแหล่งน้ำผิวดินประเภทที่ 4 สามารถใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำเพื่อการอุตสาหกรรม การอุปโภคและบริโภค โดยต้องทำการฆ่าเชื้อโรคและปรับปรุงคุณภาพน้ำเป็นพิเศษก่อน ค่าการตรวจวัดคุณภาพน้ำที่เป็นปัญหา คือ ค่าออกซิเจนละลายน้ำ (DO) แสดงถึงความเน่าเสียของแหล่งน้ำและไม่เหมาะสมต่อการดำรงชีวิตของสัตว์น้ำทั่วไป ค่าความสกปรกในรูปสารอินทรีย์ (BOD) แสดงถึงแหล่งน้ำมีน้ำเสียจากกิจกรรมของมนุษย์ (สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 3 พิษณุโลก, 2557)

5) มลพิษทางอากาศการดำเนินกิจการของสถานประกอบการ (โรงงานอุตสาหกรรม, เหมืองแร่) ปล่องควันอากาศ ฝุ่นละอองออกสู่ชุมชน การก่อสร้างเส้นทางคมนาคมและที่อยู่อาศัยการปล่อยอากาศเสียจากยานพาหนะประเภทต่างๆ กิจกรรมที่ก่อให้เกิดก๊าซเรือนกระจกการใช้สารเคมีทางการเกษตร การเผาขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลในที่โล่ง และการเผาซากวัชพืชในพื้นที่เกษตรกรรม จังหวัดพิจิตร ได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดพิจิตรประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557-2560 มีวิสัยทัศน์ว่า “แหล่งผลิตข้าวคุณภาพ สินค้าเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐาน ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีพร้อมก้าวสู่ประชาคมอาเซียน” ประกอบด้วย 5 ประเด็นยุทธศาสตร์หลัก โดยมีประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 บริหารจัดการน้ำและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยมุ่งเน้นกลยุทธ์ด้านบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ และด้านอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 การสร้างความพร้อมของจังหวัดเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ทั้งนี้ได้มีการจัดตั้งหน่วยประสานงานกลางอาเซียน (ASEAN Unit) และแต่งตั้งคณะกรรมการหน่วยประสานงานกลางอาเซียน (ASEAN Unit) ของจังหวัดพิจิตรซึ่งมีผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพิจิตร เป็นคณะกรรมการร่วมอยู่ด้วย โดยมีอำนาจหน้าที่เพื่อวางแนวทางในการสร้างความตระหนักรู้แก่ข้าราชการและบุคลากรของจังหวัดพิจิตร ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนงาน/กิจกรรม/โครงการ เพื่อเตรียมความพร้อมของจังหวัดพิจิตรเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558

ด้วยเหตุนี้ผู้ศึกษาได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมภายใต้แผนงานการจัดตั้งประชาคมและวัฒนธรรมอาเซียนของจังหวัดพิจิตร เพื่อส่งเสริมให้มีการพัฒนา

ศักยภาพบุคลากร การรณรงค์เพื่อสร้างจิตสำนึก ความตระหนักและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในทุกภาคส่วน การเพิ่มศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเครือข่ายภาคีด้านสิ่งแวดล้อมในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม อย่างมีประสิทธิภาพและอย่างยั่งยืน ผู้ศึกษาจึงได้กำหนดให้มีการศึกษาสถานการณ์ และผลการปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อมของสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพิจิตร เพื่อนำผลการศึกษามาผลักดันหรือเป็นเงื่อนไขในการวางแผนงานและจัดทำโครงการในระดับท้องถิ่นที่เชื่อมโยงสู่อาเซียนตามมติการจัดตั้งประชาสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ต่อไป

1.2 คำถามในการศึกษา

1.2.1 ยุทธศาสตร์ที่จังหวัดพิจิตรและสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพิจิตร มีอยู่แล้วสอดคล้องกับแนวทางด้านสิ่งแวดล้อมของ ASCC อย่างไรบ้าง

1.2.2 จังหวัดพิจิตรมีความพร้อมที่จะดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมของ ASCC หรือไม่อย่างไร

1.2.3 ควรจะมีการปรับยุทธศาสตร์ ทิศทางการวางแผน เรื่องอะไรบ้าง

1.2.4 ควรจัดทำกิจกรรมและโครงการพัฒนาเสริมความเข้มแข็งในการดำเนินงานด้านต่างๆ อย่างไรบ้าง

สมมติฐาน ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่จังหวัดพิจิตรมียุทธศาสตร์และกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับ ASCC ในด้านการส่งเสริมความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อมของอาเซียนและมีความพร้อมที่จะรองรับแนวทางของ ASCC เนื่องจากได้มีการปฏิบัติงานและดำเนินโครงการด้านสิ่งแวดล้อมโดยสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพิจิตรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อย่างไรก็ตามเมื่อวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนแล้ว ยังคงต้องมีการปรับกลยุทธ์ในยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดพิจิตร 4 ปี (พ.ศ. 2558–2561) และทิศทางการวางแผนในเรื่องแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดพิจิตรและแผนพัฒนาระดับท้องถิ่น ร่วมกับองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานอื่นๆ ในจังหวัดพิจิตร เพื่อเสริมความเข้มแข็งในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของจังหวัดพิจิตร อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดอย่างยั่งยืนต่อไป

1.3 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.3.1 เพื่อวิเคราะห์ภาวะแวดล้อมของสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพิจิตร และหน่วยงานของจังหวัดพิจิตรด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมภายใต้ยุทธศาสตร์ของการส่งเสริมความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อมของอาเซียน

1.3.2 เพื่อหาแนวทางและข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนในพื้นที่จังหวัดพิจิตรและข้อเสนอแนะเชิงนโยบายภายใต้ยุทธศาสตร์ของการส่งเสริมความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อมของอาเซียนของประเทศไทย เพื่อขับเคลื่อนนโยบายการเปิดประตูสู่อาเซียน หลังปี พ.ศ. 2558

1.4 ขอบเขตการศึกษา

1.4.1 ศึกษาแผนงานและผลการปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อมของสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพิจิตร ระหว่าง พ.ศ. 2554–2558

1.4.2 ศึกษายุทธศาสตร์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดพิจิตร 4 ปี (พ.ศ. 2558–2561) และยุทธศาสตร์ของการส่งเสริมความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อมของอาเซียน ภายใต้ ASCC Blueprint ในส่วนที่สอดคล้องกับพื้นที่จังหวัดพิจิตร

1.5 ระเบียบวิธีการศึกษา

1.5.1 ศึกษาเอกสารและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เช่น ทฤษฎีการใช้วิธีและระบบทางการบริหาร (Administration and Method) และการวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์ (Strategic Analysis) โดยใช้ SWOT เป็นเครื่องมือวิเคราะห์ภาวะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ เพื่อตรวจสอบ ประเมิน และตัดสินใจในการปรับตัวหรือเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานภายใต้สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพิจิตรและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ตามประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 บริหารจัดการน้ำและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม จังหวัดพิจิตร และประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 สร้างความพร้อมของจังหวัดเข้าสู่ประชาคมอาเซียนรวมทั้ง แนวทางด้านสิ่งแวดล้อมของ ASCC โดยสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพิจิตรซึ่งมีหน้าที่จัดแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดพิจิตร ร่วมกับองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น

1.5.2 ประชุมเจ้าหน้าที่สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพิจิตร ร่วมกับกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้แทนเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้านใน 12 อำเภอของจังหวัดพิจิตร ผู้แทนประชาชนที่ได้ร่วมโครงการด้านสิ่งแวดล้อมในจังหวัดพิจิตร เพื่อรับทราบสถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อม ความต้องการของชุมชน ความพร้อมและความเป็นไปได้ในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของจังหวัดพิจิตรอย่างยั่งยืน

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

1.6.1 ได้รับทราบความต้องการและความพร้อมของประชาชนที่จะนำมาวางแผนให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์และนโยบายของรัฐด้านการต่างประเทศเกี่ยวกับส่งเสริมความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อมในพื้นที่จังหวัดพิจิตร

1.6.2 ได้ข้อเสนอแนะ กลยุทธ์ และ แนวทางส่งเสริมและการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนในพื้นที่จังหวัดพิจิตรเพื่อขับเคลื่อนนโยบายการเปิดประตูอาเซียนของประเทศไทย หลังปี พ.ศ. 2558

บทที่ 2

แนวคิดทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดทฤษฎี

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ใช้ทฤษฎีทฤษฎีการบริหารจัดการ และการวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์ (Strategic analysis) โดยใช้เครื่องมือที่เรียกว่า SWOT ตลอดจนข้อมูล เอกสารรายงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้เป็นกรอบในการวิเคราะห์และสนับสนุนผลการศึกษาค้นคว้า โดยมีรายละเอียดแนวทาง ดังนี้

2.1.1 ทฤษฎีการบริหารจัดการ

สร้อยตระกูล อรรถมานะ (2541) ได้กล่าวไว้ว่า กระบวนการจัดการ หมายถึง กระบวนการดำเนินงานจะต้องเป็นไปตามขั้นตอนตามลำดับ เป็นการตัดสินใจล่วงหน้าว่าจะทำอะไร ที่ไหน เมื่อใด โดยใคร นอกจากนี้จะเป็นการลดความไม่แน่นอนแล้ว ยังทำให้สมาชิกในองค์กรมีความมั่นใจในการทำงานทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพ การจัดลำดับการทำงานที่ดีไม่ควรมีลักษณะตายตัว ต้องยืดหยุ่น ได้ตามสถานการณ์อาจมีการปรับปรุงแก้ไข หรือปรับเปลี่ยนลำดับการทำงานได้เสมอ ส่งผลให้การปฏิบัติงานเกิดประสิทธิผลมากขึ้นด้วย

Gulick และ Urwick (1936) ได้กำหนดหน้าที่ของผู้บริหารในการจัดการ (The Function of Management) หรือ POSDCoRB ไว้ 7 ประการ ได้แก่

- 1) การวางแผน (Planning) เป็นการวางแผนโครงการกิจกรรมซึ่งเป็นการเตรียมการก่อนลงมือปฏิบัติ เพื่อให้การดำเนินการสามารถบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 2) .การจัดองค์การ (Organizing) เป็นการกำหนดโครงสร้างขององค์การโดยพิจารณาให้เหมาะสมกับงาน เช่น การแบ่งงาน (Division of Work) เป็นกรม กอง หรือแผนก โดยอาศัยปริมาณงาน คุณภาพงาน หรือจัดตามลักษณะเฉพาะของงาน (Specialization)
- 3) การจัดบุคลากรปฏิบัติงาน (Staffing) เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการบริหารทรัพยากรมนุษย์ในองค์กรนั่นเอง ทั้งนี้เพื่อให้บุคลากรมาปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับการจัดแบ่งหน่วยงานที่กำหนดไว้
- 4) การอำนวยการ (Directing) เป็นภารกิจในการใช้ศิลปะในการบริหารงาน เช่น ภาวะผู้นำ (Leadership) มนุษยสัมพันธ์ (Human Relations) การจูงใจ (Motivation) และการตัดสินใจ (Decision Making) เป็นต้น
- 5) การประสานงาน (Coordinating) เป็นการประสานให้ส่วนต่างๆ ของกระบวนการทำงานมีความต่อเนื่องกัน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และราบรื่น
- 6) การรายงาน (Reporting) เป็นกระบวนการและเทคนิคของการแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาตามชั้นได้ทราบถึงผลการปฏิบัติงาน โดยที่มีความสัมพันธ์กับการติดต่อสื่อสารในองค์กรอยู่ด้วย

7) การงบประมาณ (Budgeting) เป็นภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนการดำเนินงาน การควบคุมเกี่ยวกับการเงินและการคลัง

สาระสำคัญของแนวคิดของ Gulick & Urwick เกี่ยวกับ POSDCoRB ดังกล่าว ก็คือ ประสิทธิภาพ อันเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุดของการบริหาร และเพื่อให้การบริหารงานในทุกหน่วยงานมีประสิทธิภาพ ตามกระบวนการ วัตถุประสงค์ ผู้รับบริการ และพื้นที่ ดังนั้น จังหวัดพิจิตรซึ่งเป็นหน่วยงานราชการและมีการจัดรูปแบบองค์กรเป็นรูปสามเหลี่ยมปิรามิด มีสายการบังคับบัญชาลดหลั่นกันมา ผู้ศึกษาจึงได้นำแนวคิดนี้มาประกอบการศึกษาและวิเคราะห์ เพื่อให้มีการแบ่งงานกันทำตามความเหมาะสมและความจำเป็นหรือความถนัดของเจ้าหน้าที่ ต่อไป

2.1.2 การวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์

ปิยะวัติ บุญหลง (2556) ได้สรุปกระบวนการในการจัดทำแผนออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดเป้าหมาย คุณค่า ภารกิจ วิสัยทัศน์ (Goals and values, mission, vision)

ขั้นตอนเริ่มแรกนี้เป็นสิ่งที่สำคัญเพราะการวิเคราะห์และการจัดทำแผนนั้น มีทางเลือกหลายทางว่าจะทำไปในทิศทางใด การจะตัดสินใจว่าจะเลือกทางใดนั้นขึ้นอยู่กับคุณค่าและวิสัยทัศน์ขององค์กร องค์กรจึงต้องมีเป้าหมายในระดับบนไว้ มิฉะนั้นผู้ปฏิบัติก็จะปฏิบัติไปตามลู่ทาง ทั้งนี้ก็เพื่อให้องค์กรมีจุดหมายและทิศทางที่ชัดเจน โดยเครื่องมือที่จะถอดเป้าหมายและคุณค่าซึ่งเป็นนามธรรมได้คือ การประกาศพันธกิจขององค์กร

สำหรับในภาครัฐ องค์กรที่มีแผนกลยุทธ์อยู่แล้ว สามารถใช้วิสัยทัศน์และพันธกิจที่อยู่ในแผนกลยุทธ์เป็นจุดเริ่มต้นของการวางแผนได้ แต่หากองค์กรที่ยังไม่มีแผนกลยุทธ์ องค์กรควรพิจารณากำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจก่อน เพื่อให้ทราบถึงทิศทางขององค์กรในอนาคตและภารกิจที่สำคัญที่องค์กรจะต้องปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนด

ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์ (Strategic analysis)

การวิเคราะห์ SWOT เป็นการนำ Situation Analysis เป็นการวิเคราะห์สภาพองค์กรหรือหน่วยงานในปัจจุบันเพื่อค้นหาจุดแข็ง จุดเด่น จุดด้อย หรือสิ่งที่อาจเป็นปัญหาสำคัญในการดำเนินงานสู่สภาพที่ต้องการในอนาคต การวิเคราะห์สภาพการณ์ (Situation Analysis) วิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อนเพื่อให้รู้ตนเอง (รู้เรา) รู้จักสภาพแวดล้อม (รู้เขา) ชัดเจนและวิเคราะห์โอกาสอุปสรรคเพื่อประโยชน์ในการกำหนดวิสัยทัศน์หรือเลือกกลยุทธ์ระดับองค์กรที่เหมาะสมต่อไป ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับการทำ Strategic Decision กล่าวคือ เป็นการตัดสินใจเลือกกลยุทธ์หรือวิธีดำเนินงานที่สำคัญที่เป็นหลักในการปฏิบัติไปสู่สภาพที่ต้องการในอนาคตขององค์กร คำนึงถึงจุดที่ต้องการ รู้สถานการณ์ เห็นโอกาสและรู้จุดดีจุดเด่น ตลอดจนจุดอ่อนในการดำเนินงานไปสู่จุดหมายที่ต้องการขององค์กรในอนาคต

ปรกรณ์ ปรียากร (2551) ได้สรุปว่าการประมวลผลจาก SWOT Matrix จะสามารถนำไปสู่การวางแผนกลยุทธ์ใน 4 แนวทาง คือ

1) SO Strategies เป็นการนำ strength ที่มีไปจัดการ opportunity ที่มีอยู่ ซึ่งเป็นโอกาสที่เอื้อต่อการนำจุดแข็งขององค์กรไปดำเนินการให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กรยิ่งขึ้นไป

- 2) WT Strategies เป็นความเสียเปรียบที่สำคัญที่ถือเป็น The worst case scenario
- 3) ST Strategies เป็นการใช้ strength จัดการกับภาวะคุกคามที่มี อาจจัดการได้ในลักษณะของการร่วมมือ หรือการส่งเสริมกิจกรรม
- 4) WO Strategies เป็นการใช้ Weakness จัดการกับโอกาส โดยการนำจุดอ่อนเป็น Opportunity

ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนาแผนเชิงกลยุทธ์ (Development of Strategic plan)

หลังจากที่ได้ทบทวนเป้าหมาย คุณค่า ภารกิจ วิสัยทัศน์คืออะไร และได้ทำการวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์ กล่าวคือ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม วิเคราะห์ตัวแปรต่างๆ ที่อาจมีผลกับสิ่งที่ต้องการทำทั้งในเชิงบวกและเชิงลบแล้ว ก็จะนำมาสู่เครื่องมือที่จะถอดเป้าหมายและคุณค่า วิสัยทัศน์ให้เป็นรูปธรรมได้นั้น คือ ขั้นตอนการจัดทำประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategy Issues) การกำหนดเป้าหมายเป้าประสงค์ (Goal) การสร้างตัวชี้วัด (Key Performance Indication) การกำหนดค่าเป้าหมาย (Target) และการกำหนดกลยุทธ์ (strategy)

ดังนั้น ตัวชี้วัดผลการดำเนินงานจึงเป็นตัวชี้วัดความก้าวหน้าของการบรรลุปัจจัยหลักแห่งความสำเร็จหรือผลสัมฤทธิ์ขององค์กร โดยการวัดผลการปฏิบัติงานที่เกิดขึ้นจริงเทียบกับมาตรฐานหรือเป้าหมายที่ตกลงกันไว้สำหรับประเภทของตัวชี้วัด โดยทั่วไปตัวชี้วัดของการบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ที่จะวัดปัจจัยความสำเร็จมาตรฐานเหล่านี้ ได้แก่

- 1) ประสิทธิภาพ (Effectiveness) ระหว่างผลลัพธ์ของการทำงานกับเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนด แบ่งเป็น ประสิทธิภาพต้นทุน ซึ่งวัดได้จากผลลัพธ์ของการทำงานหารด้วยจำนวนต้นทุน และประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ระหว่างผลลัพธ์ของการทำงานกับเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้โดยไม่คำนึงถึงทรัพยากรหรือต้นทุนที่ใช้ เช่น การสำรวจความคิดเห็นของผู้รับบริการ เป็นต้น
- 2) ประสิทธิภาพ (Efficiency) เป็นความสัมพันธ์ระหว่างทรัพยากรที่ใช้กับผลผลิตของงานหรือโครงการ ประสิทธิภาพแสดงถึงความสามารถในการผลิตและความคุ้มค่าของการลงทุน
- 3) ความประหยัด (Economy) เช่น ร้อยละของต้นทุนการผลิตที่ลดลง ร้อยละของการใช้สินทรัพย์ได้ตามมาตรฐานการใช้แรงงาน
- 4) คุณภาพ (Quality) วัดความถูกต้อง ความเรียบร้อย ประโยชน์ ประสิทธิภาพ ความไม่ผิดพลาด ความพึงพอใจของผู้รับบริการ เช่นมูลค่าของสินค้าที่ส่งคืนเนื่องจากปัญหาด้านคุณภาพ เป็นต้น
- 5) ความสามารถในการบริการได้ตามเวลาที่กำหนด (Timeliness) เช่นร้อยละของผู้ประกอบธุรกิจที่ได้รับเอกสารการจดทะเบียนภายในเวลามาตรฐาน เป็นต้น

ทั้งนี้ ปัจจัยหลักแห่งความสำเร็จ (Critical Success Factors–CSFs) คือ ปัจจัยที่สำคัญยิ่งต่อการบรรลุความสำเร็จตามวิสัยทัศน์ เป็นแนวทางที่เป็นรูปธรรมในการยึดโยงการปฏิบัติงานทุกระดับให้มุ่งไปในทิศทางเดียวกัน ทำให้เจ้าหน้าที่และผู้บริหารขององค์กรรู้ว่าต้องสิ่งใดบ้าง เพื่อให้ผลสัมฤทธิ์ขององค์กรตอบสนองวิสัยทัศน์ ปัจจัยหลักแห่งความสำเร็จไม่จำเป็นต้องวัดผลได้ แต่

จะทำหน้าที่ชี้แนะหรือเป็นหลักหมายสำคัญต่อการบรรลุวิสัยทัศน์ปัจจัยหลักแห่งความสำเร็จสามารถกำหนดจากวิสัยทัศน์หรือพันธกิจขององค์กร (วัฒนา วงศ์เกียรติรัตน์และคณะ, 2546)

ขั้นตอนที่ 4 การสร้างเครื่องมือการควบคุมจัดการให้เป็นไปตามกลยุทธ์ (Operative Instrument)

ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่สร้างเงื่อนไขให้แผนสร้างปฏิบัติได้โดยอาศัยเครื่องต่างๆ กล่าวคือ เป็นขั้นตอนที่กำหนดทรัพยากรทั้งบุคลากร งบประมาณ วิทยาการและเทคโนโลยี วัสดุ อุปกรณ์มาใช้ในการนำไปปฏิบัติ ซึ่งเป็นเงื่อนไขที่ต้องกำหนดไว้ให้ชัดเจน เงื่อนไขที่ว่านี้มี 2 ส่วน คือ

1) กฎ ระเบียบ ที่เป็นปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงาน ก็ต้องนำมาปรับให้อื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงาน เช่น กฎระเบียบที่เอื้อต่อการพัฒนาระบบสารสนเทศขององค์กรให้ทันสมัย รวดเร็วและถูกต้องที่สุด เป็นต้น รวมทั้งระเบียบเกี่ยวกับการส่งเสริมความก้าวหน้าของบุคลากร และรางวัลสำหรับบุคคลที่ปฏิบัติงานได้ตรงตามเป้าหมาย

2) การตั้งงบประมาณ ประกอบไปด้วย 3 ส่วน คือ

(1) งบประมาณที่ทำให้องค์กรดำเนินงานปกติ ใช้ในงานประจำที่ต้องปฏิบัติ เพื่อเติมเต็มภารกิจขององค์กร

(2) งบประมาณที่ขึ้นกับประสิทธิภาพกล่าวคือ หากทำให้ดีก็จะมีงบประมาณเพิ่มแม้งบประมาณปกติมีอยู่แล้วแต่ควรเพิ่มงบประมาณสำหรับส่วนนี้ด้วย ก็จะเป็นรางวัลให้ผู้ที่ปฏิบัติงานได้ดีจะได้งบประมาณเพิ่มเพื่อปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น

(3) งบประมาณสำหรับสิ่งที่เกิดขึ้นในอนาคต สำหรับการวางแผนระยะยาวซึ่งมีสิ่งคาดเดาไม่ได้ แต่เป็นสิ่งที่องค์กรต้องการและคาดว่ากลุ่มหนึ่งจะสามารถทำได้ ซึ่งเป็นเป็นงบประมาณที่มองตัวชี้วัดไม่ได้ เนื่องจากไม่ทราบว่าจะเกิดอะไรขึ้นบ้าง แต่เป็นการลงทุนกับคนกลุ่มหนึ่ง ที่จะทำให้มีความก้าวหน้าใหม่ๆ มาสู่องค์กร

ขั้นตอนที่ 5 ยุทธศาสตร์การจัดการและการควบคุม (Strategy Management and Control)

เพื่อให้ยุทธศาสตร์ที่จัดทำและนำไปปฏิบัติได้ผลดี จะต้องมีการกำกับ การดำเนินงานตามแผนขั้นตอนนี้จึงเป็นกลไกการติดตามและควบคุมเพื่อให้สิ่งที่ปฏิบัติเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้โดยใช้เครื่อง เช่น Balanced Scorecard หรือการจัดการความเสี่ยง (Risk Management)

เมื่อพิจารณาแนวคิด และทฤษฎีข้างต้นแล้วจะเห็นว่าสามารถนำมาใช้ประโยชน์กับการศึกษานี้ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของรัฐบาลหลังการปฏิรูประบบราชการ พ.ศ. 2544 และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ว่าด้วยการบริหารราชการเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ มีเป้าหมายที่ชัดเจน และทุกส่วนราชการสามารถกำหนดยุทธศาสตร์การปฏิบัติราชการให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการกำหนดความรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการ ฉะนั้นการวิเคราะห์สภาพองค์กรหรือหน่วยงานในปัจจุบันเพื่อค้นหาจุดแข็ง จุดเด่น จุดด้อย หรือสิ่งที่อาจเป็นปัญหาสำคัญในการดำเนินงานสู่สภาพที่ต้องการในอนาคต เพื่อการวางแผนซึ่งเป็นงานที่สำคัญยิ่งของผู้บริหาร นำมาเป็นที่ศทางการบริหารองค์กรให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงและมีประสิทธิผลในทางปฏิบัติ และเป็นแนวทางการใช้ความสามารถขององค์กรกับ

โอกาสและภัยอุปสรรคที่อาจเกิดจากข้อจำกัดและสภาพแวดล้อมภายนอก ดังนั้นกระบวนการจัดการที่มีประสิทธิภาพย่อมจะนำไปสู่การบริหารจัดการที่ดี ต่อไป (เอกชัย บุญยาภิธาน, 2553)

2.2 ASCC Blueprint และแนวทางการจัดการสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่ของจังหวัดพิจิตร

2.2.1 ASCC Blueprint ประเด็นการส่งเสริมความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อมของอาเซียน

อาเซียนได้กำหนดพันธกรณีไว้อย่างชัดเจนให้ประชาคมอาเซียนร่วมมือกันในการรักษาคุ้มครอง พัฒนา และส่งเสริมความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคให้มีสภาพแวดล้อมที่สะอาดและเป็นสีเขียว โดยกำหนดรายละเอียดที่ประเทศสมาชิกต้องร่วมกันดำเนินการให้เป็นไปตามแผนยุทธศาสตร์ D ซึ่งประกอบไปด้วยยุทธศาสตร์ย่อยจำนวน 11 ข้อ รายละเอียดแสดงไว้ในภาคผนวก ค และสรุปประเด็นได้ ดังนี้

- D1. การจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมของโลก (Global Environmental Issues)
 - D2. การจัดการและการป้องกันปัญหามลพิษทางสิ่งแวดล้อมข้ามแดน (Transboundary Environment Pollution)
 - D3. ส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนโดยการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อม และการมีส่วนร่วมของประชาชน (Environmental Education)
 - D4. ส่งเสริมเทคโนโลยีด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Sound Technology-EST)
 - D5. ส่งเสริมมาตรฐานคุณภาพชีวิตในเขตเมือง และชุมชนของประชาคมอาเซียน (Environmentally Sustainable Cities)
 - D6. การมีนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมและฐานข้อมูลที่สอดคล้องกัน (Harmonization of Environmental Policies and Database)
 - D7. ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรชายฝั่งและทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืน (Coastal & Marine Environment)
 - D8. ส่งเสริมการจัดการเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน (Natural Resources & Biodiversity)
 - D9. ส่งเสริมความยั่งยืนของทรัพยากรน้ำจืด (Fresh Water Resources)
 - D10. การตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการจัดการต่อผลกระทบ (Climate change)
 - D11. ส่งเสริมการบริหารจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน (Forestry)
- ประเด็นและขอบเขตการดำเนินงานด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของอาเซียน Blueprint for the ASEAN Socio-Cultural Community (ASCC) 2009-2015 ได้กำหนดประเด็นและขอบเขตการดำเนินงานสิ่งแวดล้อมของ ASEAN ที่มุ่งไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยให้ความสำคัญกับ 11 ประเด็นหลัก และมีการมอบหมายให้แต่ละประเทศเป็นผู้นำหรือประธานซึ่งในระยะแรกตั้งแต่ปี 2553-2556 ได้แก่ สิ่งแวดล้อมระดับโลก สิ่งแวดล้อมและมลพิษข้ามพรมแดน การศึกษาและการมีส่วนร่วมด้านสิ่งแวดล้อม เทคโนโลยีที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองและธรรมมาภิบาล การปรับประสานนโยบายและฐานข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม

สิ่งแวดล้อมทางทะเลและชายฝั่ง การจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนและความหลากหลายทางชีวภาพ ทรัพยากรน้ำ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน

อย่างไรก็ดี ในการส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ASCC Blueprint กำหนดแผนงานไว้นั้น มีนโยบายที่จะดำเนินการให้มีการออกกฎหมายและบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับป่าไม้ในประชาคมอาเซียนไว้ในช่วงปี ค.ศ. 2008–2015 ซึ่งในปัจจุบันยังไม่มีประเทศสมาชิกในภูมิภาคอาเซียนเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการ (กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ, 2553)

2.2.2 ประเด็นยุทธศาสตร์การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (พ.ศ. 2555–2559)

2.2.2.1 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การเสริมสร้างธรรมาภิบาลสิ่งแวดล้อม

มุ่งเน้นการส่งเสริมความเป็นธรรมลดความเหลื่อมล้ำของสังคม ลดข้อขัดแย้งจากการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ สร้างโอกาสให้แก่คนยากจนในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน การเยียวยาปัญหาวิกฤตสิ่งแวดล้อม การพัฒนากระบวนการมีส่วนร่วม การกระจายอำนาจหน้าที่ กระบวนการยุติธรรมสิ่งแวดล้อม การปรับปรุงและ การบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งพัฒนาฐานข้อมูลการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ได้มาตรฐาน ชัดเจน โปร่งใส และสาธารณชนสามารถใช้ประโยชน์ได้ โดยมีแนวทางสำคัญ ดังนี้

1) การเข้าถึงและใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นธรรม

2) การเยียวยาและการจัดการปัญหาในพื้นที่วิกฤตสิ่งแวดล้อม

2.2.2.2 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีให้กับประชาชนในทุกกระดับ ซึ่งจะมุ่งเน้นการป้องกันและลดมลพิษ ณ แหล่งกำเนิด และการกระจายอำนาจในการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดการจัดการที่มีประสิทธิภาพ การสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีให้กับประชาชน โดยเฉพาะในกลุ่มผู้มีรายได้น้อยและชุมชนแออัด การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมของแหล่งธรรมชาติและศิลปกรรม โดยมีแนวทางสำคัญ ดังนี้

1) การป้องกันและลดมลพิษ ณ แหล่งกำเนิด

2) การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมเมืองและชุมชนแออัด

3) การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมของแหล่งสิ่งแวดล้อมธรรมชาติ แหล่งสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม และแหล่งมรดกทางวัฒนธรรม

2.2.2.3 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การอนุรักษ์และฟื้นฟูแหล่งทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน

ให้ความสำคัญกับการสนับสนุนให้เกิดการมีส่วนร่วมจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการอนุรักษ์และฟื้นฟูพื้นที่และแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่มีคุณค่า โดยมีพื้นที่เป้าหมายที่สำคัญ คือ พื้นที่ป่าอนุรักษ์ พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติพื้นที่ต้นน้ำ (ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำที่ 1 และ 2) พื้นที่ชายฝั่ง และพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม โดยมีแนวทางสำคัญ ดังนี้

การเพิ่มประสิทธิภาพและสร้างความยั่งยืนในการอนุรักษ์และฟื้นฟูแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ

2.2.2.4 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 การปรับฐานการผลิตและการบริโภคให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

มุ่งเน้นการกำหนดและส่งเสริมนโยบายที่เอื้อต่อการปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิตและการบริโภคให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การต่อยอดและสร้างมูลค่าเพิ่มแก่ฐานทรัพยากรธรรมชาติอย่างสร้างสรรค์และยั่งยืน รวมถึง การเตรียมพร้อมต่อมาตรการการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เชื่อมโยงกับการค้าและ การลงทุน โดยมีแนวทางสำคัญ ดังนี้

- 1) การกำหนดและส่งเสริมนโยบายที่เอื้อต่อการปรับฐานเศรษฐกิจให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- 2) การสนับสนุนการผลิตภาคเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- 3) การสนับสนุนการผลิตภาคอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- 4) การสนับสนุนการท่องเที่ยวและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- 5) การพัฒนาเศรษฐกิจบนฐานทรัพยากรชีวภาพอย่างยั่งยืนและสร้างสรรค์

2.2.2.5 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาคนและสังคมที่มีสำนึกรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม

มุ่งเน้นการสร้างรากฐานให้ประชาชนในสังคมไทยมีวิถีชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมบนพื้นฐานของความรู้ที่ถูกต้องในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน พร้อมกับสร้างความตระหนักใน บทบาทตามภารกิจหน้าที่ และเสริมสร้างศักยภาพของทุกภาคส่วนในการร่วมกันบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศอย่างเหมาะสม โดยมีแนวทางสำคัญ ดังนี้

- 1) การจัดการองค์ความรู้ในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสม
- 2) การสร้างศักยภาพของหน่วยงานส่วนกลางในพื้นที่ รวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามภารกิจหน้าที่
- 3) การกระตุ้นบทบาทภาคเอกชนให้ดำเนินธุรกิจโดยมีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม
- 4) การกระตุ้นบทบาทชุมชนและภาคประชาสังคมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม

2.2.2.6 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 6 การสร้างภูมิคุ้มกันต่อความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติ

มุ่งเน้นการสร้างศักยภาพและความพร้อมของทุกภาคส่วนในการรองรับและปรับตัวต่อผลกระทบจากภัยธรรมชาติและความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รวมถึงความร่วมมือในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันและรักษาความมั่นคงในการพัฒนาประเทศในทุกมิติ ทั้งเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยมีแนวทางสำคัญ ดังนี้

1) การสร้างภูมิคุ้มกันต่อความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติ

2) การวางรากฐานสู่การพัฒนาแบบปล่อยคาร์บอนต่ำ

2.2.3 ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดพิจิตรประจำปี พ.ศ. 2557–2560

ประกอบด้วย 5 ประเด็นยุทธศาสตร์หลักภายใต้กลยุทธ์ต่างๆ ดังนี้

1) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 บริหารจัดการน้ำและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยมุ่งเน้นกลยุทธ์ด้านบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ และด้านอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 เพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันภาคการเกษตรและสินค้าข้าว โดยมุ่งเน้น กลยุทธ์การเพิ่มศักยภาพปัจจัยการผลิต การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตร การขยายตลาดสินค้าเกษตร และการพัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน

3) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 แก้ปัญหาและมุ่งพัฒนาสังคมตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง โดยมุ่งเน้น กลยุทธ์ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานและการใช้พลังงานทดแทน

4) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาองค์กรและบริหารกิจการการบ้านเมืองที่ดี โดยมุ่งเน้นกลยุทธ์ด้านการพัฒนาสมรรถนะและส่งเสริมหลักธรรมาภิบาลแก่บุคลากร

5) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 สร้างความพร้อมของจังหวัดเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยมุ่งเน้นกลยุทธ์ การพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ประชาคมอาเซียนของจังหวัด เพื่อรองรับประชาคมอาเซียน การส่งเสริมสถาบันการศึกษาในการพัฒนาบุคลากรภาครัฐ การปรับปรุงเส้นทางคมนาคมในจังหวัดเพื่อรองรับการคมนาคมและการขนส่ง และการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสารของจังหวัด

สรุปประเด็นยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ของจังหวัดพิจิตร พ.ศ. 2557–2560 แสดงได้ตามภาคผนวก ง

2.2.4 แผนในระดับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมของจังหวัดพิจิตร

1) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555–2559 เป็นแผนพัฒนาของประเทศที่มุ่งเน้นให้เกิดการสร้างเศรษฐกิจสร้างสรรค์และเศรษฐกิจที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน

2) แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2555–2559 เป็นแผนบริหารจัดการทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศ โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน

3) แผนการบริหารราชการแผ่นดิน (พ.ศ. 2555–2558) มีแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และแผนพัฒนาประเทศด้านต่างๆ ประกอบด้วยสาระสำคัญ 3 ส่วน ได้แก่ แนวคิดและทิศทางการบริหารประเทศ แนวทางการบริหารราชการแผ่นดิน และกลไกการนำแผนการบริหารราชการแผ่นดินไปสู่การปฏิบัติ

4) แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับภาค เป็นแผนระยะกลาง 5 ปี เพื่อเป็นกลไกการถ่ายทอดนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2540–2559 และ แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับชาติไปสู่มาตรการ/แนวทางการดำเนินงานในระดับภาคในลักษณะ ของพื้นที่-ภารกิจ-การมีส่วนร่วม (Area-Function-Participation: AFP) ที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาสถานการณ์สิ่งแวดล้อมในปัจจุบันรวมทั้งแนวโน้มในอนาคต เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติในระดับจังหวัดและท้องถิ่นต่อไป

5) แผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด เป็นแผนของจังหวัดที่มีการจัดทำให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมระดับชาติ และความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นในจังหวัด ตามมาตรา 8 (2) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. 2551

6) แผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด 5 ปี เป็นแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของจังหวัด ที่ใช้เป็นแนวทางการอนุรักษ์ พื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สอดคล้องกับสถานการณ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของจังหวัด โดย ก.พ.ร. ได้กำหนดให้การจัดทำแผนดังกล่าวเป็นตัวชี้วัดหนึ่ง (Key Performance Indicator: KPI) ของการประเมินผลการปฏิบัติราชการรายปีของจังหวัด

7) แผนพัฒนาท้องถิ่น (แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา แผนพัฒนาสามปี และแผนการดำเนินงาน) เป็นแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งจะมีความสอดคล้องเชื่อมโยงกับวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์และแนวทางในการพัฒนาในระดับต่างๆ และที่สำคัญองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องดำเนินงานเพื่อตอบสนองต่อปัญหา ความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ซึ่งแสดงออกมาในรูปแบบของแผนแม่บทชุมชน

2.2.5 โครงการด้านสิ่งแวดล้อมของประเทศไทยภายใต้กรอบความร่วมมืออาเซียน

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (2557) ได้รวบรวมผลการดำเนินโครงการด้านสิ่งแวดล้อมของประเทศไทยภายใต้กรอบความร่วมมืออาเซียนเพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 ทั้งในระดับประเทศและระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน ดังนี้

1) การพัฒนาระบบรายงานการตรวจวัดมลพิษทางอากาศหมอกควันข้ามพรมแดนอาเซียนซึ่งได้มีการจัดทำเป็น Application สำหรับ Smart Phone และใช้งานแล้วเมื่อเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2557

2) สนับสนุนการตรวจวัดมลพิษทางอากาศจากหมอกควันข้ามแดนในกลุ่มประเทศลุ่มน้ำโขง

3) การปฏิบัติการเพื่อป้องกันการลักลอบค้าสัตว์และพืชป่าที่ผิดกฎหมายภายใต้เครือข่ายความร่วมมือของอาเซียน

4) การประสานความร่วมมือกับประเทศสมาชิกอาเซียนในเรื่องนโยบายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการดำเนินการเพื่อรับมือกับปัญหาสิ่งแวดล้อม

5) การจัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมนานาชาติด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ

6) ร่วมกิจกรรมสร้างความร่วมมือของประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อส่งเสริมการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน

7) ร่วมดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อมเมืองที่ยั่งยืน โดยร่วมเสนอชื่อเมืองเข้ารับรางวัลอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน โดยในปี พ.ศ. 2557 ประเทศไทยได้รับรางวัลเมืองสิ่งแวดล้อมเมืองที่ยั่งยืน ได้แก่ เทศบาลนครเชียงราย เทศบาลนครนครสวรรค์ และเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

8) ร่วมกิจกรรมอุทยานมรดกอาเซียนเพื่อสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งประเทศไทยมีอุทยานมรดกแห่งอาเซียน 4 แห่ง ได้แก่ (1) อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ (2) อุทยานแห่งชาติตารูเตา (3) กลุ่มอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสุรินทร์-หมู่เกาะสิมิลันและอ่าวพังงา (4) กลุ่มป่าอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน-กุยบุรีและเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแม่น้ำภาชี

9) ร่วมกิจกรรมในการประยุกต์ใช้ Singapore Index on Cities Biodiversity ซึ่งเป็นตัวชี้วัดเมืองสิ่งแวดล้อมในเรื่องพื้นที่สีเขียว

การรวบรวมข้อมูล ที่เกี่ยวข้องกับ ASCC Blueprint และแนวทางการจัดการสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่ของจังหวัดพิจิตร ASCC Blueprint ได้แก่ ประเด็นการส่งเสริมความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อมของอาเซียน ประเด็นยุทธศาสตร์การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (พ.ศ. 2555-2559) ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดพิจิตรประจำปี พ.ศ. 2557-2560 โครงการด้านสิ่งแวดล้อมของประเทศไทยภายใต้กรอบความร่วมมืออาเซียนแผนในระดับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมของจังหวัดพิจิตร จะสามารถนำมาใช้ประโยชน์กับการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและหน่วยงานที่ดำเนินงานด้านจัดการสิ่งแวดล้อม เพื่อปรับปรุงยุทธศาสตร์ กลยุทธ์แผนงาน กิจกรรมและโครงการให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงและโอกาสที่มีได้

บทที่ 3 ผลการศึกษา

ผลการศึกษาตามประเด็นคำถามในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ประมวลข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อวิเคราะห์และเชื่อมโยงไปสู่การกำหนดแนวทางการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมภายใต้แผนงานการจัดตั้งประชาสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนของจังหวัดพิจิตร หลังเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ดังนี้

3.1 ผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมที่สอดคล้องรองรับ ASCC ในจังหวัดพิจิตร

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพิจิตร มีบทบาทในการบริหารจัดการอนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อย่างยั่งยืน ตามหลักการมีส่วนร่วมของชุมชนและท้องถิ่นโดยได้มีการรับสมัครอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) กระจายอยู่ทุกหมู่บ้าน ทุกตำบล ทั้ง 12 อำเภอของจังหวัดพิจิตรมากกว่า 3,000 คน และประสานงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินโครงการ/กิจกรรมให้ สอดคล้องกับบริบทของชุมชน ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2553–2558 (ภาคผนวก จ) ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับประเด็นและขอบเขตการจัดการสิ่งแวดล้อมของอาเซียน Blueprint for the ASEAN Socio-Cultural Community (ASCC) 2009–2015 ซึ่งได้กำหนดไว้ 11 ประเด็นหลัก แล้วพบว่า สอดคล้องและสนับสนุนการเตรียมพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของประเทศไทย ดังนี้

D1 การจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมของโลก (Global Environmental Issues) ได้มีโครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมและพัฒนาเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2553–2557 รวมทั้งโครงการสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมของประชาชนในการติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังปัญหามลพิษในพื้นที่สัมปทานเหมืองทองคำ ตำบลเขาเจ็ดยอก อำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร ซึ่งเป็นการป้องกัน ดูแลสิ่งแวดล้อมในระดับพื้นที่และเชื่อมโยงกับสิ่งแวดล้อมในระดับประเทศและภูมิภาคอาเซียน ต่อไป

D3 ส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนโดยการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อม ได้มีโครงการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสะอาดในโรงเรียน ปีงบประมาณ 2555การสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดด้านสิ่งแวดล้อมสร้างประชาคมที่สะอาดและเป็นสีเขียว มีความเต็มใจที่จะสนับสนุนการพัฒนาสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนโดยอาศัยกระบวนการฝึกอบรมเนื้อหาดังกล่าวแก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง

D5 ส่งเสริมมาตรฐานคุณภาพชีวิตในเขตเมืองและชุมชน (Environmentally Sustainable Cities) มีโครงการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการขยะชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โครงการ อี เอ็ม เพื่อประชาชน “84 หมื่นลูก 84 หมื่นลิตร พิชิตน้ำเสีย” รวมทั้งการกำจัดขยะและของเสีย การควบคุมมลพิษด้านต่างๆ โดยนำหลัก 3Rs (Reduce, Reuse and Recycle) มาใช้ เพื่อให้เป็นชุมชนคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม

D6 การมีนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมและฐานข้อมูลที่สอดคล้องกัน (Harmonization of Environmental Policies and Database) ได้มีการนำตัวชี้วัดด้านสิ่งแวดล้อม ที่มี มาตรฐานของอาเซียนมาใช้ประโยชน์ ได้แก่ Key Indicator for Clean air, Clean land, Clean water โดยจัดทำโครงการส่งเสริมพหุภาคีในการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน (LA 21) ของจังหวัดพิจิตร ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2554–2558

D8 ส่งเสริมการจัดการเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน (Natural Resources & Biodiversity) โดยได้ดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช และผักพื้นบ้าน ตามแนวพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จังหวัดพิจิตร โครงการประสานความร่วมมือในการดำเนินการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมระดับชุมชน ในหมู่บ้านสายใยรักแห่งครอบครัวปีงบประมาณ 2553–2557 รวมทั้งการส่งเสริมให้มีการอนุรักษ์พื้นที่บึงสีไฟซึ่งเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำระดับนานาชาติที่มีความสำคัญของจังหวัดพิจิตร ให้คงความสมบูรณ์และมีความหลากหลายทางชีวภาพไว้

D9 ส่งเสริมความยั่งยืนของทรัพยากรน้ำจืด (Fresh Water Resource) ได้มีการดำเนินการ โครงการอนุรักษ์และจัดการทรัพยากรน้ำอย่างยั่งยืน แม่น้ำพิจิตรปีงบประมาณ 2555 โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำ ประจำปี พ.ศ. 2556–2557 จำนวน 62 โครงการ และส่งเสริมการใช้น้ำบาดาลและอนุรักษ์และปรับปรุงคุณภาพน้ำแม่ น้ำ ลำคลอง ส่งเสริมให้ประชาชนตระหนักถึงการร่วมกันบริหารจัดการน้ำ และส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างบูรณาการ มาอย่างต่อเนื่อง

D10 การตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการจัดการต่อผลกระทบ (Climate change) โดยได้จัดทำโครงการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ จังหวัดพิจิตรส่งเสริมความร่วมมือในระดับชุมชนให้มีการปลูกต้นไม้มากขึ้นและลดปริมาณการตัดไม้ทำลายป่าและส่งเสริมให้ภาครัฐ เอกชน และชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

D11 ส่งเสริมการบริหารจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน (Forestry) โดยส่งเสริมการวางแผนและบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่ของรัฐและเอกชนอย่างยั่งยืน มีการดำเนินงานปราชญ์ปราชญ์การปลูกต้นไม้ที่ผิดกฎหมายและการค้าที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ตลอดจนส่งเสริมสร้างให้มีการบังคับใช้กฎหมายและธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำหรับประเด็นตามแผนงานสิ่งแวดล้อมของอาเซียนASCC ที่จังหวัดพิจิตรไม่ได้ดำเนินการจำนวน 3 ประเด็น ได้แก่

D2 การจัดการและการป้องกันปัญหามลพิษทางสิ่งแวดล้อมข้ามแดน (Transboundary Environment Pollution) ปัญหามลพิษจากหมอกควันและการเคลื่อนย้ายของเสีย อันตรายข้ามแดน เนื่องจากยังไม่มีแผนงาน กิจกรรมและโครงการเพื่อรองรับ

D4 ส่งเสริมเทคโนโลยีด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Sound Technology–EST) การใช้เทคโนโลยีด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาอย่างยั่งยืนและมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด และร่วมมือกันในการทำวิจัยร่วม การพัฒนา เคลื่อนย้ายและถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านสิ่งแวดล้อม เนื่องจากยังขาดแคลนข้อมูลและบุคลากรที่จะดำเนินการ

D7 ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรชายฝั่งและทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืน (Coastal & Marine Environment) ทั้งนี้เนื่องจากจังหวัดพิจิตรไม่มีพื้นที่ติดกับชายฝั่งทะเลจึงไม่มีทรัพยากรชายฝั่งและทรัพยากรทางทะเล

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพิจิตรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของจังหวัดพิจิตรด้านสิ่งแวดล้อม ได้มีการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2553–2558 ที่สอดคล้องรองรับ ASCC ในจังหวัดพิจิตร จำนวน 8 ประเด็น ได้แก่ D1 D3 D5 D6 D8 D9 D10 และ D11 ประเด็นที่ยังไม่ได้ดำเนินการและมีความพร้อม ได้แก่ D2 D4 และ D7 ซึ่งประเด็น D7 นั้นไม่จำเป็นต้องดำเนินการเนื่องจากจังหวัดพิจิตร ไม่มีพื้นที่ติดชายฝั่งทะเล

3.2 ผลการวิเคราะห์ SWOT Analysis ด้านการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม เพื่อตอบสนองแนวทางการดำเนินงานรองรับ ASCC

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพิจิตร (ทสจ.) ในฐานะหน่วยงานภูมิภาค มีหน้าที่ในการจัดการ กำกับ ดูแล ตรวจสอบ ส่งเสริม เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการสงวน อนุรักษ์ คุ้มครอง และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภายในจังหวัดพิจิตร ได้มีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน ระดับอำเภอ 12 อำเภอ และเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานในจังหวัดพิจิตรที่เกี่ยวข้อง และจากการศึกษาข้อมูลผลการดำเนินงานที่ผ่านมาเพื่อศึกษาวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรค ด้านการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมและการเตรียมความพร้อมของจังหวัดพิจิตรและรองรับ ASCC ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ได้ผลการศึกษา ดังนี้

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์จุดอ่อนและจุดแข็งด้านการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมของจังหวัดพิจิตร

จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
ระดับจังหวัด	ระดับจังหวัด
ด้านกายภาพ	ด้านกายภาพ
- เป็นเมืองขนาดเล็ก สามารถดูแลด้านความมั่นคงได้อย่างทั่วถึง - มีแม่น้ำที่สำคัญไหลผ่านพื้นที่ได้แก่ แม่น้ำน่าน แม่น้ำยม และแม่น้ำพิจิตร - มีพื้นที่ชุ่มน้ำระดับนานาชาติ บึงสีไฟ เป็นแหล่งทรัพยากรธรรมชาติและแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ - มีเหมืองแร่ทองคำที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย	- เป็นเมืองค่อนข้างปิด ไม่มีเส้นทางคมนาคมหลักผ่านทำให้ผู้คนไม่นิยมมาท่องเที่ยวและการจัดสรรงบประมาณลงสู่พื้นที่น้อย - เป็นพื้นที่ราบ ระบบชลประทานยังไม่ครอบคลุมพื้นที่และแหล่งกักเก็บน้ำเพียงพอ ทำให้มีปัญหาน้ำท่วม น้ำแล้ง เป็นประจำทุกปี - ยังไม่มีแผนที่เป็นตัวกำหนดทิศทางการพัฒนาให้หน่วยงานในจังหวัด/ให้ความสำคัญ กับปัญหาสิ่งแวดล้อม ระยะยาวที่ครอบคลุมปัญหาทุกด้านและชัดเจน - ยังไม่มีการจัดการผังเมืองรวม

จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
ด้านการบริหารจัดการ - มีการริเริ่มโครงการด้านสิ่งแวดล้อมไว้บ้างแล้วและไม่เน้นการพัฒนาแบบก้าวกระโดด - มีบริษัทเอกชนสนับสนุนการนำขยะกลับมาใช้ใหม่ อย่างมีประสิทธิภาพ - มีสถาบันการศึกษา หน่วยงานวิชาการ สนับสนุนการดำเนินงานของจังหวัด	ด้านการบริหารจัดการ - ไม่มีความพร้อมด้านอุปกรณ์ เครื่องมือต่างๆ ในการตรวจสอบและแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมฯลฯ - ขาดกลไกที่ดีเพื่อให้เกิดการบูรณาการการทำงานร่วมกัน - ขาดการประชาสัมพันธ์ด้านสิ่งแวดล้อมที่ทั่วถึงและต่อเนื่อง - การแก้ไขปัญหาที่มีความล่าช้า - มีการเมืองและอิทธิพลท้องถิ่นแทรกแซงการบริหาร - อปท.ส่วนใหญ่ไม่มีความพร้อมในการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมได้แก่ สถานที่และเครื่องมืออุปกรณ์ในกำจัดขยะ การตรวจสอบและแก้ไขปัญหามลพิษ - อปท.ส่วนใหญ่ยังไม่มีประกาศและบังคับให้ข้อบัญญัติที่เอื้อการรักษาสิ่งแวดล้อมให้ครบถ้วน
ด้านวัฒนธรรม/ผู้คน - มีเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) ครอบคลุมทั้ง 12 อำเภอและเคยได้รับรางวัลชุมชนน่าอยู่ด้านสิ่งแวดล้อม - เป็นสังคมการเกษตร ส่วนใหญ่ทำนา มีข้าวพันธุ์ดีและผลไม้ประจำถิ่น ได้แก่ ส้มโอท่าข่อย มะนาวแป้นพิจิตร - เกษตรกรบางรายมีความสนใจการทำ การเกษตรแบบปลอดภัยและมีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ได้อย่างเหมาะสม - รักสงบความเรียบง่ายตามวิถีไทย - มีประเพณีการแข่งขันเรือยาวที่มีชื่อเสียงระดับประเทศ	ด้านวัฒนธรรม/ผู้คน - เกษตรกรมีความเสี่ยงต่อการลงทุนจากการประสพภาวะภัยแล้งขาดน้ำทำนานอกฤดู เป็นการเพิ่มต้นทุนการผลิต ผลผลิตทางการเกษตรมีการปนเปื้อนสารเคมีทางการเกษตร และส่วนใหญ่ขาดความรู้ เทคนิค และทักษะในการทำการเกษตรอินทรีย์ - ทสม. บางส่วนหวังในผลประโยชน์มากกว่าจิตอาสา - ประชาชนส่วนมากยังไม่เห็นความสำคัญด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและขาดการเตรียมความพร้อมของชุมชนและองค์ความรู้ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะการทิ้งขยะ การใช้สารเคมีและปล่อยของเสียอันตราย ลงในแม่น้ำลำคลอง - ประชาชนในจังหวัดพิจิตรยังไม่ทราบข้อกำหนด

จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
	หรือข้อจำกัดการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน - สังคมยังไม่ยอมรับการเปลี่ยนแปลง ขาดการเรียนรู้ และไม่สนใจโลกภายนอก - ประชาชนในชุมชนขาดการรวมกลุ่ม ไม่ค่อยให้ความร่วมมือกัน ทำให้ไม่อำนาจในการต่อรอง - ผู้ประกอบการยังขาดความรับผิดชอบต่อด้านสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์โอกาสและอุปสรรคด้านการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมของจังหวัดพิจิตร

โอกาส (Opportunities)	อุปสรรค (Threats)
ระดับจังหวัด ด้านการบริหารจัดการ - คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) และรัฐบาลได้กำหนดให้การจัดการขยะและอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ เป็นวาระแห่งชาติ โดยมีคำสั่ง คสช. และระเบียบราชการ ใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ - มีแผนยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องเช่นด้านทรัพยากรน้ำ มลพิษสิ่งแวดล้อม สัตว์ป่าฯ ให้จังหวัดสามารถนำไปปรับใช้ - สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (กพร.) ได้กำหนดให้มีตัวชี้วัดด้านทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมระดับจังหวัด - นโยบายเศรษฐกิจพอเพียง มีความสอดคล้องกับวิถีชีวิต ของประชาชน - ยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุข มีส่วนในการช่วยให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น - นโยบายของรัฐบาลด้านการกระจายอำนาจ ทำให้ท้องถิ่น สามารถใช้งบประมาณได้เอง - หน่วยงานจากส่วนกลางมีการจัดงบประมาณ และการตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมลงสู่จังหวัด - ลักษณะทางกายภาพของจังหวัด มีความสอดคล้องกับ วิสัยทัศน์ ของจังหวัดพิจิตร	ระดับจังหวัด ด้านการบริหารจัดการ - หน่วยงานส่วนกลางยังเน้นการพัฒนาแบบ Top down - การยกเลิกระบบ CEO เป็นอุปสรรคต่อการบูรณาการ ในพื้นที่ - โครงการของหน่วยงานภาครัฐไม่มีกระบวนการรับฟัง ความเห็นของคนในพื้นที่ ทำให้เกิดข้อขัดแย้งหลังจาก ดำเนินโครงการแล้ว - โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของรัฐที่ไม่มีการศึกษาอย่างรอบคอบก่อให้เกิดความเดือดร้อน แก่ประชาชนเช่น ถนนขวางทางเดินน้ำ ทำให้น้ำท่วม - การเกิดอุทกภัย และภัยแล้ง ช้ำซาก - นโยบายการลดอัตรากำลังภาครัฐจะทำให้จังหวัดขาดแคลนบุคลากรในการปฏิบัติงาน - การขยายตัวของเศรษฐกิจเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อม เช่นปริมาณขยะมูลฝอย - กระแสการบริโภคนิยมส่งผลต่อการนำทรัพยากรธรรมชาติมาใช้โดยไม่มีการควบคุม - เส้นทางคมนาคมหลายเส้นทางอยู่ในสภาพที่ชำรุดทรุดโทรม - ความไม่ต่อเนื่องของนโยบายของ หน่วยงานที่รับผิดชอบ

โอกาส (Opportunities)	อุปสรรค (Threats)
ด้านวัฒนธรรม/ผู้คน – องคมนตรี ฯพณฯ น.พ.เกษม วัฒนชัย และจังหวัดพิจิตรได้มีแผนงานพัฒนาพื้นที่บริเวณตำบลปามะคาบ อำเภอเมือง ซึ่งเป็นพื้นที่ที่อดีตประธานาธิบดีสาธารณรัฐเวียดนาม ท่านโฮจิมินห์เคยมาพักอาศัยในบริเวณแห่งนี้เป็นที่แห่งแรกในประเทศไทยเพื่อต่อสู้เรียกร้องเอกราชโดยจัดตั้งพิพิธภัณฑสถานโฮจิมินห์และส่งเสริมเกษตรอินทรีย์เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยว และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้จัดสรรงบประมาณให้ทสจ.จังหวัดพิจิตรดำเนินโครงการเพื่อรองรับต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการจัดการต่อผลกระทบ โดยมีการให้ความรู้และสร้างจิตสำนึก จัดทำพื้นที่ต้นแบบ Eco-Village และหน่วยงานสังกัด ทส. เพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูแหล่งน้ำและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพื้นที่ตำบลปามะคาบ ให้ยั่งยืนต่อไป	ด้านวัฒนธรรม/ผู้คน – การต่อต้านการใช้ที่ดินจากประชาชนเพื่อเป็นสถานที่กำจัดขยะ – การต่อต้านของประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินกิจการเหมืองแร่ทองคำของบริษัท อัครา รีซอสเซสส์ จำกัด – ยังมีชาวบ้านลักลอบขุดทองและใช้สารปรอทในพื้นที่ป่าไม้ ในพื้นที่อำเภอวังทรายพูน ซึ่งเป็นอันตรายต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อมได้ – มีแรงงานต่างด้าวและแรงงานแฝงในจังหวัดพิจิตร อาจส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมชุมชน – พื้นฐานทางการศึกษา และการเรียนรู้ของประชาชนในชุมชนเป็นอุปสรรคต่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน – การสับเปลี่ยนเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน มีผลต่อการมีส่วนร่วมของเครือข่าย และความร่วมมือนในการดำเนินกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมของชุมชน

สรุปการวิเคราะห์ศักยภาพของจังหวัดเมื่อพิจารณาจุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรค พบว่า น้ำหนักส่วนมากจะอยู่ในช่วงน้ำหนักของโอกาสและจุดอ่อน ดังนั้นจึงมีความสำคัญเพื่อที่จะนำโอกาสที่ดีข้างนอก ได้แก่ คสช. และรัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการจัดการจัดการสิ่งแวดล้อมมีการกำหนดนโยบายและระเบียบที่ชัดเจนเป็นวาระแห่งชาติ และจังหวัดมีแผนงานและโครงการที่สำคัญเพื่อรองรับนโยบายของรัฐบาล สามารถที่จะลดจุดอ่อนด้านบริหารจัดการที่ตรงกัน เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินการโดยทบทวนแผนงานต่างๆ ที่ดำเนินการไปแล้วว่าได้นำปัจจัยภายในซึ่งเป็นจุดแข็งของจังหวัดมาใช้ให้เป็นประโยชน์ในการดำเนินงานหรือไม่ และพิจารณานำปัจจัยดังกล่าวไปใช้ในการดำเนินงานตามแผนฯ ซึ่งกำลังดำเนินการหรือกำลังจะดำเนินการ รวมทั้งควรนำปัจจัยภายนอกซึ่งเป็นโอกาสมาใช้ให้เป็นประโยชน์ ดังนั้นเมื่อพิจารณาจุดแข็งและโอกาสแล้วจึงเสนอให้มีการกำหนดกลยุทธ์ มาตรการ ผลผลิต ตัวชี้วัดของจังหวัดพิจิตรตามแนวทางของ ASCC ตามตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 . กลยุทธ์ มาตรการ ผลผลิต ตัวชี้วัดของจังหวัดพิจิตรตามแนวทางของ ASCC

กลยุทธ์และแนวทางของ ASCC	มาตรการ	ผลผลิต	ตัวชี้วัด
1. อนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากร ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม (ตามแนวทาง ASCC ประเด็น D3, D8 และ D11)	1. การอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติอย่าง ยั่งยืน <u>ระยะเร่งด่วน</u> การดูแลการใช้ประโยชน์ ทรัพยากรธรรมชาติให้ สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ ลด การประกอบกิจการที่ส่งผล กระทบต่อสิ่งแวดล้อม และ ประชาชนในพื้นที่ <u>ระยะปานกลาง</u> - ส่งเสริมและสนับสนุนการ ใ้ ฝ่ ำระวังและติดตามการ เปลี่ยนแปลงสภาพของ ความหลากหลายทาง ชีวภาพ ตามระบบภูมิ นิเวศชุมชนในพื้นที่อย่าง เป็นระบบ - การอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและ ส่งเสริมการเข้ามามีส่วน ร่วมของทุกภาคส่วน และ ภาคีเครือข่าย ในการใช้ ประโยชน์ ทรัพยากรธรรมชาติอย่าง ยั่งยืน	1. มีการใช้ประโยชน์ ทรัพยากรธรรมชาติ สอดคล้องกับสภาพ พื้นที่ 2. มีการเฝ้าระวังและ ติดตามการ เปลี่ยนแปลง สภาพภาพของ ระบบนิเวศในพื้นที่ 3. มีการอนุรักษ์ ทรัพยากรความ หลากหลายทาง ชีวภาพ	1. กิจการที่ส่งผลต่อการ ทำลาย ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมลดลง 2. เครือข่ายการเฝ้าระวัง และติดตามการ เปลี่ยนแปลง สภาพภาพของระบบ นิเวศ 3. สัดส่วนพื้นที่อนุรักษ์ ทรัพยากรความ หลากหลายทาง ชีวภาพต่อพื้นที่ ประเทศ
	2. การฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติอย่าง ยั่งยืน <u>ระยะปานกลาง</u> ส่งเสริมการสร้างองค์ความรู้ และการให้ความรู้แก่	องค์ความรู้และการให้ ความรู้แก่ประชาชน องค์กรชุมชน อปท.ใน การจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติ	กิจกรรมการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์และแนวทาง ของ ASCC	มาตรการ	ผลผลิต	ตัวชี้วัด
	ประชาชน องค์กรชุมชน อปท. ในการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติอย่าง ยั่งยืน	และสิ่งแวดล้อมของ ชุมชนในพื้นที่	
	3. การจัดสรรทรัพยากร อย่างเป็นธรรมและยั่งยืน <u>ระยะปานกลาง</u> สร้างกลไกเพื่อเสริม ศักยภาพของท้องถิ่นและ ชุมชนในการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพ สิ่งแวดล้อม จากการใช้ ประโยชน์ ทรัพยากรธรรมชาติใน ท้องถิ่น	ท้องถิ่นและชุมชนมี ศักยภาพในการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพ สิ่งแวดล้อม	เครือข่ายการเฝ้าระวัง และติดตามตรวจสอบ คุณภาพสิ่งแวดล้อม
	4. การจัดการพื้นที่วิกฤติ สิ่งแวดล้อม <u>ระยะเร่งด่วน</u> จัดทำแผนยุทธศาสตร์เชิง บูรณาการในระดับพื้นที่ เพื่อการจัดการปัญหาวิกฤติ สิ่งแวดล้อมและพื้นที่พื้นที่ วิกฤติสิ่งแวดล้อมอย่างเป็น รูปธรรม <u>ระยะปานกลาง</u> เสริมสร้างศักยภาพให้แก่ อปท. และภาคีเครือข่ายเพื่อ สร้างความรู้ ความเข้าใจใน ผลกระทบที่เกิดขึ้นทั้ง ทางบวกและด้านลบเพื่อ นำไปสู่การเฝ้าระวังปัญหา อย่างมีประสิทธิภาพ	1. มีแผนยุทธศาสตร์ เชิงบูรณาการใน ระดับพื้นที่ เพื่อ การจัดการปัญหา และพื้นที่พื้นที่ วิกฤติสิ่งแวดล้อม อย่างเป็นรูปธรรม 2. อปท. และภาคี เครือข่ายมีความรู้ ความเข้าใจใน ผลกระทบที่เกิดขึ้น	1. แผนยุทธศาสตร์เชิง บูรณาการในระดับ พื้นที่ที่วิกฤติสิ่งแวดล้อม 2. เครือข่ายการเฝ้าระวัง และติดตามตรวจสอบ ในพื้นที่ที่วิกฤติ สิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์และแนวทาง ของ ASCC	มาตรการ	ผลผลิต	ตัวชี้วัด
2. ส่งเสริมการจัดการสิ่งแวดล้อมอาเซียน (ประเด็น D1, D2, D5 และ D10)	1. การจัดการมลพิษ <u>ระยะเร่งด่วน</u> - ผลักดันให้การดำเนินงานเฝ้าระวังด้านการเกิดมลพิษทางอากาศให้เป็นภารกิจของ อปท. โดยเฉพาะพื้นที่ภาคเหนือตอนบน - สนับสนุน อปท. ให้มีการจัดการขยะมูลฝอย มูลฝอยติดเชื้อ และของเสียอันตรายที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ - พัฒนาศักยภาพของ อปท. โดยเฉพาะด้านการจัดการน้ำเสีย การจัดการขยะชุมชน และการจัดการขยะติดเชื้อ เพื่อให้บุคลากรมีความชำนาญและสามารถจัดการมลพิษได้อย่างมีประสิทธิภาพ <u>ระยะปานกลาง</u> สนับสนุนและขยายผลให้ประชาชนลดปริมาณการเกิดขยะมูลฝอยจากบ้านเรือน โดยเน้นหลักการ 3R (Reuse, Reduce, Recycle)	1. การเฝ้าระวังด้านการเกิดมลพิษทางอากาศ จากการประกอบการและการเกษตรกรรม 2. อปท. มีการจัดการขยะมูลฝอย มูลฝอยติดเชื้อ และของเสียอันตรายที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ 3. อปท. มีบุคลากรที่มีความชำนาญและสามารถจัดการมลพิษได้อย่างมีประสิทธิภาพ 4. ลดปริมาณขยะของครัวเรือน ด้วยการคัดแยกขยะ โดยเน้นหลักการ 3R	1. แม่น้ำสายหลักที่มีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ระดับพอใช้ขึ้นไป 2. อัตราขยะมูลฝอยในเขตเมืองที่ได้รับการจัดการอย่างถูกหลักวิชาการ การเพิ่มขึ้นของอัตราการนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์
	2. ส่งเสริมการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมเมือง <u>ระยะเร่งด่วน</u> พัฒนาต้นแบบเมืองและชุมชนที่เป็นมิตรกับ	1. ต้นแบบเมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green City) 2. คุ้มครองพื้นที่สีเขียวรอบเมือง	สัดส่วนพื้นที่สีเขียวของชุมชนเมือง

กลยุทธ์และแนวทาง ของ ASCC	มาตรการ	ผลผลิต	ตัวชี้วัด
	สิ่งแวดล้อม (Green City) หรือEco-village) และให้ความสำคัญกับการเพิ่มพื้นที่สีเขียว รวมทั้งส่งเสริมการนำหลักการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อนำไปสู่สังคมคาร์บอนต่ำ (Low Carbon Society) <u>ระยะปานกลาง</u> - ส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนเมืองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการป่าไม้ในเมือง (Urban Forestry) - คุ้มครองพื้นที่สีเขียวรอบเมือง (Green Belt) และพื้นที่เกษตรกรรมรอบชานเมือง เพื่อเป็นพื้นที่แนวกันชนรอบเมืองและป้องกันการขยายตัวของเมืองอย่างไม่เป็นระบบ - สนับสนุนและผลักดันให้อปท. มีบทบาทในการจัดการมลพิษและสิ่งแวดล้อมภูมิทัศน์ของเมืองให้น่าอยู่ - พัฒนาศักยภาพบุคลากรในท้องถิ่นเพื่อนำไปสู่การเป็นสังคมคาร์บอนต่ำ	(Green Belt) และพื้นที่เกษตรกรรมรอบชานเมือง 3. อปท. มีบทบาทในการจัดการมลพิษและสิ่งแวดล้อมภูมิทัศน์ของเมืองให้น่าอยู่	
	3. การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมของแหล่งธรรมชาติ แหล่งธรณีวิทยา แหล่งศิลปกรรม และแหล่ง	1. อปท. และภาครัฐร่วมพัฒนาในการบำรุงรักษาและพัฒนาแหล่งสิ่งแวดล้อมธรรมชาติ แหล่ง	สัดส่วนของแหล่งศิลปกรรม และแหล่งมรดกทางชาติและศิลปวัฒนธรรมที่มีการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมบริเวณโดยรอบ

กลยุทธ์และแนวทาง ของ ASCC	มาตรการ	ผลผลิต	ตัวชี้วัด
	มรดกทางธรรมชาติและ ศิลปวัฒนธรรม <u>ระยะเร่งด่วน</u> สนับสนุนบทบาทของ อปท. และภาครัฐร่วมพัฒนาในการ บำรุงรักษาและพัฒนาแหล่ง สิ่งแวดลอมธรรมชาติ แหล่ง สิ่งแวดลอมศิลปกรรม และ แหล่งมรดกทางธรรมชาติ และศิลปวัฒนธรรม <u>ระยะปานกลาง</u> - สนับสนุนบทบาท ประชาชน เยาวชน สถานศึกษาในท้องถิ่นใน การเข้าถึงการใช้ประโยชน์ จากสิ่งแวดลอมธรรมชาติ และสิ่งแวดลอมศิลปกรรม - กำหนดให้มีกลไกการ จัดการของเสียและมลพิษ ที่เกิดจากกิจกรรมการ ท่องเที่ยวอย่างมี ประสิทธิภาพเพื่อรักษา คุณภาพของแหล่ง สิ่งแวดลอมศิลปกรรมและ แหล่งมรดกทางธรรมชาติ และศิลปวัฒนธรรม - ส่งเสริมและพัฒนาความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น การ ประชาสัมพันธ์ และการ สร้างจิตสำนึกในการ อนุรักษ์ และใช้ประโยชน์ แหล่งธรรมชาติ แหล่ง ธรณีวิทยา แหล่ง ศิลปกรรม และแหล่ง	สิ่งแวดลอม ศิลปกรรม และ แหล่งมรดกทาง ธรรมชาติและ ศิลปวัฒนธรรม 2. มีกลไกการจัดการ ของเสียและมลพิษ ที่เกิดจากกิจกรรม การท่องเที่ยวอย่าง มีประสิทธิภาพ	

กลยุทธ์และแนวทาง ของ ASCC	มาตรการ	ผลผลิต	ตัวชี้วัด
	มรดกทางธรรมชาติและ ศิลปวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน		
	4. การสร้างภูมิคุ้มกันต่อ ความเสี่ยงจากการ เปลี่ยนแปลงสภาพ ภูมิอากาศและภัย ธรรมชาติ <u>ระยะเร่งด่วน</u> การเตรียมความพร้อมชุมชน ในการรับมือกับการ เปลี่ยนแปลงของสภาพ อากาศ และภัยธรรมชาติที่ อาจเกิดบ่อยครั้งนับวันจะ และรุนแรงขึ้น <u>ระยะปานกลาง</u> เพิ่มขีดความสามารถของ อปท. ให้ส่งเสริมและ สนับสนุนชุมชนเข้ามามีส่วน ร่วมในการเตรียมความ พร้อมในการรับมือกับการ เปลี่ยนแปลงของสภาพ อากาศที่ส่งผลกระทบต่อ สุขภาพ สิ่งแวดล้อม และ ส่งผลกระทบต่อผลผลิตทาง การเกษตร และการป้องกัน และลดพิบัติภัยจาก ธรรมชาติในพื้นที่อย่าง ถูกต้องตามหลักวิชาการ	1. ชุมชนได้รับการ เตรียมความพร้อม ในการรับมือกับภัย ธรรมชาติที่อาจเกิด บ่อยครั้งและรุนแรง ขึ้น 2. ชุมชนมีส่วนร่วมใน การป้องกันและลด พิบัติภัยจาก ธรรมชาติในพื้นที่	การจัดตั้งเครือข่ายเฝ้า ระวังภัยพิบัติ
3. บริหารจัดการ น้ำทั้งระบบ (ประเด็น D9)	<u>ระยะเร่งด่วนและ</u> <u>ระยะปานกลาง</u> สนับสนุนการจัดจัดการ ทรัพยากรน้ำในระบบลุ่มน้ำ	มีแผนการจัดการ ทรัพยากรน้ำเชิงลุ่มน้ำ	ระดับความรุนแรงในการ เกิดอุทกภัยและภัยแล้ง

กลยุทธ์และแนวทางของ ASCC	มาตรการ	ผลผลิต	ตัวชี้วัด
	โดยเน้นการใช้องค์ความรู้ของทุกภาคส่วน มาประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาการจัดการน้ำของชุมชนบนพื้นฐานแห่งความเป็นจริงในพื้นที่		

3.3 ทิศทางการวางแผนประเด็นสิ่งแวดล้อมของจังหวัดพิจิตรที่จะต้องดำเนินงานเสริมความเข้มแข็งจากยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ที่มีอยู่เดิมหลังเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

เมื่อพิจารณายุทธศาสตร์และกลยุทธ์ที่มีอยู่และผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมที่ได้ดำเนินการแล้วในจังหวัดพิจิตรซึ่งสอดคล้องรองรับ ASCC ตามผลการศึกษา ข้อที่ 3.1 และ ข้อที่ 3.2 พบว่า ประเด็นสิ่งแวดล้อมของจังหวัดพิจิตรที่จะต้องดำเนินงานเสริมความเข้มแข็งหลังจากเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ได้แก่

1) การจัดการขยะของจังหวัดพิจิตรยังไม่มีจัดการเก็บอย่างถูกสุขลักษณะตามเกณฑ์มาตรฐานของประเทศและยังเหลือปริมาณขยะอีกจำนวนมากที่ไม่ได้มีการจัดเก็บของครกปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีหน้าที่ในการดำเนินการ ดังนั้นการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจะทำให้การนำเข้าสินค้าประเภทต่างๆ และแรงงานต่างด้าวเป็นไปอย่างเสรีมากยิ่งขึ้นและจำนวนนักท่องเที่ยวที่อาจเพิ่มขึ้น ดังนั้นจังหวัดพิจิตรซึ่งมีฐานะทางเศรษฐกิจที่ดีจึงมีแนวโน้มที่ซื้อสินค้าที่นำเข้ามาจากประเทศในกลุ่มอาเซียนมากขึ้น นอกจากนี้แรงงานต่างด้าว และนักท่องเที่ยวที่เข้ามาในพื้นที่จะทำให้ปริมาณขยะเพิ่มมากขึ้น

2) การจัดการน้ำทิ้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ ยังไม่มีมีการดำเนินการอย่างถูกสุขลักษณะตามเกณฑ์มาตรฐานของประเทศ

3) การลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใช้พลังงานและ การทำการเกษตรกรรม การขนส่ง เนื่องจากเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจะมีการเชื่อมโยงเส้นทางคมนาคมทำให้มีการใช้รถยนต์ในการเดินทางและการขนส่ง มากขึ้นและความต้องการใช้ไฟฟ้าที่เพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้มีการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพิ่มตามด้วย

4) การควบคุมผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากการก่อสร้างและกิจกรรมต่อเนื่องของการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน ในช่วงเวลาการก่อสร้างโครงการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานเพื่อเชื่อมโยงอาเซียนนั้น จะก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น ในเรื่องของอุบัติเหตุและความเดือดร้อนรำคาญต่อประชาชนที่อยู่บริเวณใกล้เคียง

5) การแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมข้ามแดน เป็นปัญหาที่ถูกละเลยระดับความสำคัญมากขึ้น เนื่องจากการเป็นประชาคมอาเซียนจะทำให้เกิดการติดต่อระหว่างประเทศแบบไร้พรมแดน อันจะนำมาซึ่งปัญหาสิ่งแวดล้อม เช่น ปัญหาไฟป่าหมอกควันข้ามแดนซึ่งที่ผ่านมาภาคเหนือตอนบนของประเทศไทยได้รับผลกระทบและหากความรุนแรงเพิ่มขึ้นจังหวัดพิจิตรอาจได้รับผลเสียหายด้วยรวมทั้งปัญหามลพิษขยะและของเสียอันตรายข้ามแดน การลักลอบตัดไม้ทำลายป่า ลักลอบค้าสัตว์

และพืชป่าที่ผิดกฎหมาย จึงมีความจำเป็นที่จะต้องวางแผนเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา ตลอดจนเตรียมการรองรับปัญหาดังกล่าว

6) การส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อมและการมีส่วนร่วมของประชาชน เพิ่มการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนให้เข้มแข็ง ส่งเสริมการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนสู่สังคมสีเขียว การบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และขยายกลุ่มเป้าหมายสู่สถานการศึกษา ด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา

7) การจัดทำฐานข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมให้เป็นปัจจุบัน และสามารถเข้าถึงได้ง่าย

8) ส่งเสริมการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพของชุมชนท้องถิ่น โดยให้ชุมชนมีการบริหารจัดการอย่างยั่งยืน

9) จัดทำโครงการที่ส่งเสริมการอนุรักษ์ความหลากหลายทางน้ำ (น้ำจืด) โดยการอนุรักษ์ความหลากหลายของสัตว์น้ำในแหล่งน้ำของชุมชน ให้คงไว้และยั่งยืน

10) การเตรียมความพร้อมของชุมชนในการปรับตัวรับสภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลงภายใต้การดำรงชีวิตตามวิถีของชุมชนท้องถิ่น

11) ส่งเสริมการเพิ่มพื้นที่สีเขียวให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนในการอนุรักษ์พันธุ์ไม้ท้องถิ่น และพันธุ์ไม้หายาก

ทั้งนี้ ทิศทางการวางแผนเพื่อให้เกิดการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสามารถสนองความต้องการของท้องถิ่นในการป้องกันแก้ไขสถานการณ์ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม ให้เชื่อมโยงและสอดคล้อง กับยุทธศาสตร์ประเทศและการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ภายใต้ ASCC ของจังหวัดพิจิตรโดยการจัดทำแผนในระดับจังหวัดและพื้นที่ ดังนี้

1) แผนยุทธศาสตร์จังหวัด/กลุ่มจังหวัดการบริหารจัดการน้ำ และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเป็นหนึ่งในประเด็นยุทธศาสตร์ของจังหวัดพิจิตร

2) แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด มุ่งเน้นให้เกิดการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในภาพรวมของจังหวัด และท้องถิ่นที่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง เป็นรูปธรรม

3) แผนพัฒนาสามปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เป็นการแปลงแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา ไปสู่การ ปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ต้องการในแต่ละยุทธศาสตร์การพัฒนา

ดังนั้น สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพิจิตร (ทสจ.) ในฐานะหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ประจำปี จะต้องประสานงานให้ หน่วยงานราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้เสนอแผนงานโครงการ และกิจกรรมเพื่อใช้เป็นกลไกและเป็นช่องทางในการสนับสนุนด้านวิชาการ การบริหารจัดการ และงบประมาณ ให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ ความสำคัญของประเด็นปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพและสัมฤทธิ์ผล

สำหรับการจัดทำกิจกรรมและโครงการพัฒนาเสริมความเข้มแข็งในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของจังหวัดพิจิตรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อตอบคำถามในการศึกษาครั้งนี้จะได้นำเสนอไว้ในสรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะในบทที่ 4 ต่อไป

บทที่ 4

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

4.1 สรุปผลการศึกษา

4.1.1 ผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมตามยุทธศาสตร์ของจังหวัดพิจิตร โดยสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพิจิตร และหน่วยงานอื่นในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องได้มีการดำเนินโครงการและกิจกรรม ที่สอดคล้องและตอบสนองสนับสนุนแนวทางการจัดการสิ่งแวดล้อมของอาเซียน ASCC จำนวน 8 ประเด็นหลัก ดังนี้

- 1) การจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมของโลก (Global Environmental Issues)
- 2) ส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนโดยการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อม
- 3) ส่งเสริมมาตรฐานคุณภาพชีวิตในเขตเมือง และชุมชนของประชาคมอาเซียน (Environmentally Sustainable Cities)
- 4) การมีนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมและฐานข้อมูลที่สอดคล้องกัน (Harmonization of Environmental Policies and Database)
- 5) ส่งเสริมความยั่งยืนของทรัพยากรน้ำจืด (Fresh Water Resource)
- 6) การตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการจัดการต่อผลกระทบ (Climate change)
- 7) ส่งเสริมการบริหารจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน (Forestry)
- 8) ส่งเสริมการจัดการเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน (Natural Resources & Biodiversity)

4.1.2 ผลการวิเคราะห์ SWOT Analysis เพื่อศึกษาวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค ด้านการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมของจังหวัดพิจิตร ในการเตรียมพร้อมที่จะดำเนินงานให้สอดคล้องกับแนวทางการจัดการสิ่งแวดล้อมของอาเซียน ASCC พบว่าควรเน้นที่น้ำหนักของโอกาสและควบคุมจุดอ่อน ของการทบทวนแผนงานต่างๆ ที่ได้ดำเนินการไปแล้วซึ่งยังไม่ได้นำไปจ้จยภายในที่เป็นจุดแข็งของจังหวัดมาใช้ให้เป็นประโยชน์เท่าที่ควร รวมทั้งสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัดพิจิตรและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ยังไม่ได้จัดทำ เป้าหมาย แผนงาน โครงการ เพื่อให้มีช่องทางในการสนับสนุนด้านวิชาการ การบริหารจัดการ งบประมาณ ในการเตรียมพร้อมเพื่อสร้างความร่วมมือของประเทศไทยกับอาเซียนภายใต้ ASCC ในระดับจังหวัดและพื้นที่

4.1.3 การดำเนินงานเพื่อสร้างความเข้มแข็งด้านการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมของจังหวัดพิจิตร ควรมีการปรับปรุงและกำหนดทิศทางการวางแผน การดำเนินงาน ให้สอดคล้องกับ ASCC อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ในเรื่องต่างๆ ดังนี้

- 1) การจัดเก็บขยะและการจัดการขยะอย่างถูกสุขลักษณะ ทั้งขยะตกค้างและขยะใหม่
- 2) การจัดการน้ำทิ้งในเชิงคุณภาพและนำน้ำหมุนเวียนกลับมาใช้ใหม่

3) การส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อมและการบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมโดยรวมมือกับทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรต่างๆ

4) การพัฒนาและวิเคราะห์จัดทำแผนแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด และการขอรับการสนับสนุนงบประมาณที่เหมาะสมและต่อเนื่อง

4.1.4 การจัดทำแผนงานและโครงการเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมของจังหวัดพิจิตร ในการแก้ไขปัญหาที่สำคัญ ดังนี้

1) การจัดการขยะ ประกอบด้วย

(1) การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บและการกำจัดขยะมูลฝอย

(2) รณรงค์ประชาสัมพันธ์การสร้างจิตสำนึกในการจัดการขยะ

(3) การจัดตั้งศูนย์กำจัดขยะรวม

(4) การจัดตั้งศูนย์กำจัดขยะอันตราย

(5) ส่งเสริมให้ความรู้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเรื่องการบริหารจัดการขยะอย่างถูกหลักสุขาภิบาล

(6) สร้างจิตสำนึกแก่ชุมชน ประชาชน และกลุ่มเยาวชนในเรื่องการบริหารจัดการขยะในครัวเรือนอย่างง่าย การนำขยะไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต

2) การจัดการมลพิษ ได้แก่

(1) ผลักดันให้การดำเนินงานเฝ้าระวังด้านการเกิดมลพิษหมอกควันข้ามแดน และมลพิษจากของเสียที่มีพิษข้ามแดน

(2) พัฒนาศักยภาพของ อปท. และ สนับสนุน ให้มีจัดการมลพิษ การจัดการน้ำเสีย การจัดการขยะมูลฝอยชุมชนโดยเน้นหลักการ 3R (Reuse, Reduce, Recycle) อย่างมีประสิทธิภาพ

3) ส่งเสริมการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมเมือง

(1) พัฒนาต้นแบบเมืองและชุมชนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green City) หรือ Eco Village) และให้ความสำคัญกับการเพิ่มพื้นที่สีเขียว รวมทั้งส่งเสริมการนำหลักการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อนำไปสู่สังคมคาร์บอนต่ำ (Low Carbon Society)

(2) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนเมืองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการป่าไม้ในเมือง (Urban Forestry)

(3) คุ้มครองพื้นที่สีเขียวรอบเมือง (Green Belt) และพื้นที่เกษตรกรรมรอบชุมชนเมือง เพื่อเป็นพื้นที่แนวกันชนรอบเมืองและป้องกันการขยายตัวของเมืองอย่างไม่เป็นระบบ

(4) สนับสนุนและผลักดันให้ อปท. มีบทบาทในการจัดการมลพิษและสิ่งแวดล้อมภูมิทัศน์ของเมืองให้น่าอยู่

(5) พัฒนาศักยภาพบุคลากรในท้องถิ่น เพื่อนำไปสู่การเป็นสังคมคาร์บอนต่ำ

(6) พัฒนาและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนในการร่วมมือแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม โดยการสนับสนุนการดำเนินงานและกิจกรรมที่แสดงความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัท (Corporate Social Responsibility: CSR)

4) การสร้างภูมิคุ้มกันต่อความเสี่ยงจากผลกระทบการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและ ภัยธรรมชาติ

(1) พัฒนาศักยภาพและเตรียมความพร้อมชุมชนในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติที่อาจเกิดบ่อยครั้งและรุนแรงขึ้น

(2) เพิ่มขีดความสามารถของ อปท. ให้ส่งเสริมและสนับสนุนชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและลดพิบัติภัยจากธรรมชาติในพื้นที่

5) การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมของแหล่งธรรมชาติ แหล่งธรณีวิทยา แหล่งศิลปกรรมและแหล่งมรดกทางธรรมชาติและศิลปวัฒนธรรม

(1) สนับสนุนบทบาทของ อปท. และภาคีร่วมพัฒนาในการบำรุงรักษาและพัฒนาแหล่งสิ่งแวดล้อมธรรมชาติ แหล่งสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม และแหล่งมรดกทางธรรมชาติและศิลปวัฒนธรรม

(2) สนับสนุนบทบาทประชาชน เยาวชน สถานศึกษาในท้องถิ่นในการเข้าถึงการใช้ประโยชน์จากสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม

(3) กำหนดให้มีกลไกการจัดการของเสียและมลพิษที่เกิดจากกิจกรรมการท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อรักษาคุณภาพของแหล่งสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมและแหล่งมรดกทางธรรมชาติและศิลปวัฒนธรรม

(4) ส่งเสริมและพัฒนาความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น การประชาสัมพันธ์ และการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ และใช้ประโยชน์แหล่งธรรมชาติ แหล่งธรณีวิทยา แหล่งศิลปกรรม และแหล่งมรดกทางธรรมชาติและศิลปวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน

4.2 ข้อเสนอแนะ

เมื่อพิจารณาผลการดำเนินงานที่ผ่านมาของสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพิจิตรและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง พบว่าจังหวัดพิจิตรมีความพร้อมหลายด้านตามประเด็นสรุปผลข้างต้น แต่อย่างไรก็ตามเพื่อให้การบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อมจังหวัดพิจิตรมีกระบวนการจัดการ ที่มีประสิทธิภาพและยั่งยืน ตามหน้าที่ในการจัดการ (The Function of Management) โดยยึดปัจจัยหลักแห่งความสำเร็จ (Critical Success Factors–CSFs) ต่อการบรรลุความสำเร็จตามวิสัยทัศน์ กลยุทธ์ และมาตรการ และมีความพร้อมหลังเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ดังกล่าวข้างต้น ผู้ศึกษาจึงมีข้อเสนอแนะ ด้านการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมของจังหวัดพิจิตรและเชิงนโยบาย ดังนี้

4.2.1 ข้อเสนอแนะด้านการบริหารจัดการ

1) การวางแผน (Planning) ต้องเสริมสร้างศักยภาพเจ้าหน้าที่และผู้บริหารขององค์กรที่เกี่ยวข้องและสร้างการมีส่วนร่วมในทุกระดับอย่างทั่วถึง (Active Participation Approach) ของผู้มีส่วนได้เสีย ทั้งในระดับชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานของจังหวัด จัดทำแผนงานให้มีความสอดคล้องกับ แผนทั้งในระดับชาติ ระดับจังหวัดและท้องถิ่น ได้แก่ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม แผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด แผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด 5 ปี แผนพัฒนาท้องถิ่น

(แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา แผนพัฒนาสามปี และแผนการดำเนินงาน) ซึ่งได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์การพัฒนาในจังหวัดพิจิตรประจำปี พ.ศ. 2557–2560

2) งบประมาณ (Budgeting) ตามประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 บริหารจัดการน้ำและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม จังหวัดพิจิตร พบว่ามีความสอดคล้องกับ ASCC แต่ยังมีปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สำคัญเร่งด่วนในระยะแรก คือการจัดการขยะซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของจังหวัดพิจิตร จำนวน 101 แห่ง มีสถานที่ทิ้งขยะเพียง 17 แห่งและกำจัดขยะถูกหลักสุขาภิบาล เพียง 2 แห่ง จึงยังมีปัญหาขยะตกค้าง และสถานที่ทิ้งขยะมีไม่เพียงพอ และจะส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน และคุณภาพน้ำที่เสื่อมโทรมจากการทิ้งขยะรวมทั้งของเสียอันตรายลงสู่แม่น้ำ ลำคลองดังนั้นเพื่อใช้โอกาสที่รัฐบาลได้กำหนดให้การจัดการขยะเป็นวาระแห่งชาติและจุดแข็งของสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพิจิตรซึ่งมีหน้าที่จัดแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดพิจิตร เร่งรัดทุกหน่วยงานร่วมมือกันแก้ไขปัญหา โดยให้มีการจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมให้มีการจัดการขยะแบบครบวงจร ที่เหมาะสมและต่อเนื่อง และในการดำเนินงานจำเป็นต้องมีการควบคุม (Controlling) การใช้จ่ายงบประมาณให้มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และมีการรายงานผล (Reporting) ตามกำหนดเวลา

3) การประสานงาน (Co-ordinating) ตามประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 สร้างความพร้อมของจังหวัดเข้าสู่ประชาคมอาเซียน จังหวัดพิจิตร ได้มุ่งเน้นกลยุทธ์ กำหนดการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ประชาคมอาเซียนของจังหวัดเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน ซึ่งขณะนี้สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพิจิตร ยังไม่ได้จัดทำ เป้าหมาย แผนงาน โครงการ ที่ตอบสนองยุทธศาสตร์ดังกล่าว ดังนั้นเพื่อให้ความร่วมมือของประเทศไทยกับอาเซียนด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมภายใต้ ASCC มีช่องทางในการสนับสนุนด้านวิชาการ การบริหารจัดการ และงบประมาณ และเป็นประโยชน์เพิ่มมากขึ้นในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับพื้นที่จังหวัดพิจิตร หลังเข้าสู่ประชาคมอาเซียน จึงต้องมีการประสานงานกับองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และการอำนวยความสะดวก (Directing) ให้เจ้าหน้าที่ของ ทสจ.ปฏิบัติการกิจและการประสานงาน เพื่อให้ข้อมูล และความรู้ในการจัดทำแผนงาน โครงการและกิจกรรม อย่างมีประสิทธิภาพ ในการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ประจำปีของจังหวัดพิจิตร และขณะนี้จังหวัดพิจิตรได้มีแผนงานจัดตั้งพิพิธภัณฑ์ประวัติศาสตร์โฮจิมินห์ บริเวณอำเภอเมือง ซึ่งอดีตประธานาธิบดีโฮจิมินห์ ได้เคยมาพักอาศัยเป็นแห่งแรกในประเทศไทยเพื่อเตรียมการกอบกู้เอกราช จึงควรมีการประสานงานให้มีจัดตั้งเมืองแห่งความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อม (Sister City) ระหว่างจังหวัดพิจิตรกับเมืองของสาธารณรัฐเวียดนามเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันของสองประเทศและเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรและวัฒนธรรม ต่อไป

4) การจัดการองค์การ (Organization) โดยการเพิ่มศักยภาพของสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพิจิตร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเครือข่าย ทสม. ให้มีความรู้ ความเข้าใจ ในบทบาทของอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อม โดยการฝึกอบรมเรียนรู้ ตามโครงการเสริมสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนให้แก่ประชาชนชาวไทย และโครงการอาเซียนสัญจรและกิจกรรมร่วมมือกับภาคส่วนต่างๆ ของไทย ซึ่งเป็นแผนงานตามแผนยุทธศาสตร์กระทรวงการต่างประเทศ (พ.ศ. 2558–2561) ที่ต้องการส่งเสริมบทบาทที่สร้างสรรค์ของไทยในการขับเคลื่อน

ประชาคมอาเซียนรวมทั้งการพัฒนาศักยภาพด้านภาษา วัฒนธรรมอาเซียนและองค์ความรู้ของบุคลากรด้านสิ่งแวดล้อมอาเซียนในระดับจังหวัดเพื่อรองรับการจัดการปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ข้ามเขตแดน

4.2.2 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

สำหรับการวางนโยบายในระดับประเทศเพื่อพัฒนาประเทศที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและขับเคลื่อนให้ทุกจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืนนั้นจะต้องให้ความสำคัญกับแนวคิดหลัก 3 ประการ ได้แก่ แนวคิดหลักการพัฒนาที่ยั่งยืน แนวคิดการพัฒนาสีเขียว และแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ผู้ศึกษาจึงมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ดังนี้

1) นโยบายการจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน โดยการส่งเสริมและสร้างความตระหนักให้ทุกภาคส่วนมีการบริโภคและใช้ชีวิตที่สอดคล้องและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมโดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การจัดการสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมอย่างเหมาะสมตามหลักผังเมืองและภูมิสังคม การพัฒนาฟื้นฟูสภาพสิ่งแวดล้อมในชุมชนและเมือง การป้องกันและควบคุมมลพิษสิ่งแวดล้อม โดยเร่งรัดการควบคุมมลพิษทั้งทางอากาศ ชยะ และน้ำเสียที่เกิดจากการผลิตและบริโภคเพื่อสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีให้แก่ประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของคณะรัฐมนตรีพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา แลกงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเมื่อวันศุกร์ที่ 12 กันยายน พ.ศ. 2557

2) นโยบายการขับเคลื่อนประเทศสู่เศรษฐกิจที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและสังคมคาร์บอนต่ำโดยการส่งเสริมให้มีการพัฒนาเศรษฐกิจที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การสร้างความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมในระดับพื้นที่เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และเสริมสร้างขีดความสามารถในการบริหารจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติทางธรรมชาติ ทั้งในระดับประเทศและจังหวัด เช่น น้ำท่วม น้ำแล้ง เป็นต้น

3) นโยบายการเพิ่มประสิทธิภาพและธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อม โดยการเสริมสร้างศักยภาพการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อม ผ่านทรัพยากรมนุษย์ และการศึกษา การพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เสริมสร้างกลไก ด้านกฎหมาย การพัฒนาตัวชี้วัด ระบบฐานข้อมูล ระบบการเฝ้าระวัง ติดตามผล และการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับท้องถิ่นโดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีบทบาทในการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมในระดับพื้นที่ มีการกระจายอำนาจ จัดสรรงบประมาณและกำกับดูแลการใช้จ่ายงบประมาณที่มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น และชุมชนโดยความร่วมมือของเครือข่ายและอาสาสมัคร เช่น ทสม. รวมทั้งการส่งเสริมความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศในระดับจังหวัดและท้องถิ่น ได้แก่ การป้องกันหมอกควันและมลพิษข้ามแดน การวิจัยและพัฒนา การส่งเสริมการค้าเงินงานที่มีการขับเคลื่อนจากระดับประเทศไปสู่ท้องถิ่น ภายใต้คณะทำงานอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อมเมืองที่ยั่งยืน (ASEAN Working Group on Environmentally Sustainable Cities:AWGESC) เพื่อกระตุ้นให้ทุกจังหวัด มุ่งสู่ความเป็นเมืองยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อมตามตัวชี้วัดอาเซียน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านอากาศ (Clean air) ด้านน้ำ (Clean water) ด้านชยะและพื้นที่สีเขียว (Clean and Green land) ซึ่งประเทศไทยโดยสำนักนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) เป็นหน่วยงานประสานงานดำเนินการประชาสัมพันธ์และสร้างความเข้าใจเกณฑ์ดังกล่าว

บรรณานุกรม

หนังสือ

กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ. แผนงานการจัดตั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน. กรุงเทพฯ: บริษัท เพจเมคเคอร์ จำกัด, 2553.

ปกรณัม ปรียากร. การวางแผนกลยุทธ์.แนวคิดและแนวทางเชิงประยุกต์. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เสมาธรรม, 2551.

วัฒนา วงศ์เกียรติรัตน์ และคณะ. การวางแผนกลยุทธ์: ศิลปะการกำหนดแผนองค์การสู่ความเป็นเลิศ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: บริษัท ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด (มหาชน), 2546.

สร้อยตระกูล อรรถมานะ. พฤติกรรมองค์การ:ทฤษฎีและการประยุกต์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2556.

สำนักความร่วมมือด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ. ความร่วมมืออาเซียนด้านสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย. กรุงเทพฯ: กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, 2558.

เอกชัย บุญยาพิชฐานัน. คู่มือวิเคราะห์ SWOT อย่างมืออาชีพ. กรุงเทพฯ: ปัญญาชน, 2553.

เอกสารราชการ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. นโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. 16 กันยายน 2557.

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. รายงานโครงการวิจัยการเตรียมความพร้อมทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนปี พ.ศ. 2558.

ที่ทำการปกครองจังหวัดพิจิตร กลุ่มงานปกครอง. เอกสารประกอบการประชุมคณะทำงานจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานจังหวัดพิจิตร. พิจิตร, 2558.

ปิยะวัตติ บุญหลง. ความสำคัญของแผนและการจัดทำแผน.เอกสารสรุปการบรรยายและสัมมนาการจัดทำแผนพัฒนาคณะนิติศาสตร์ในระยะ 15 ปี. คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2556.

สำนักงานจังหวัดพิจิตร. แผนยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมของจังหวัดพิจิตรเข้าสู่ประชาคมอาเซียน. พิจิตร, 2557.

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพิจิตร. แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดพิจิตร ประจำปีงบประมาณ 2558. พิจิตร, 2558.

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพิจิตร. รายงานผลการสำรวจด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพิจิตร. พิจิตร, 2554.

- สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพิจิตร. รายงานแผนและผลการดำเนินงานของสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพิจิตร. พิจิตร, 2558.
- สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. รายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2556. กรุงเทพฯ, 2558
- สำนักงานสถิติจังหวัดพิจิตร. เอกสารประกอบการประชุมคณะทำงานจัดทำข้อมูลเพื่อเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลจังหวัดพิจิตร. พิจิตร, 2557.
- สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 3. รายงานผลการสำรวจด้านสิ่งแวดล้อมในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 3. พิษณุโลก, 2557.

ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. การแปลงยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติ [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://www.m-society.go.th/document/news/news-1277.doc>.
- เกริกยศ ชลาชนเดชะ. การนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://www.stou.ac.th/Schools>.
- วิทยาลัยสงฆ์เชียงราย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. ทฤษฎีและหลักการบริหารจัดการ [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: http://www.mcucr.com/home/includes/editor/assets/classroom_cheey1.pdf.
- Luther, Gulick. and Lyndall Urwick. Papers on the Science of administration [Online]. New York: Institute of Public Administration Columbia University, 1936. แหล่งที่มา: <http://www.idis.ru.ac.th/report/index.php?topic=2064.0>.

กฎหมาย

- "พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546." ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 120. ตอนที่ 110 ก. 9 ตุลาคม 2546.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
ข้อมูลการปกครองจังหวัดพิจิตร¹

อำเภอ	พื้นที่ (ตร.กม.)	อำเภอขึ้น	ระยะทาง (ก.ม.)	จำนวน			เทศบาล		จำนวนประชากรและบ้าน (31 ธันวาคม 2557)			
				หมู่บ้าน	ตำบล	อบต.	เมือง	ตำบล	ชาย	หญิง	รวม	บ้าน
เมืองพิจิตร	738.939	1	1	135	15	14	1	4	53,707	57,067	110,774	40,844
วังทรายพูน	259.501	4	31	57	4	3	-	2	12,430	12,639	25,069	7,657
โพธิ์ประทับช้าง	378.561	4	25	98	7	5	-	2	21,845	22,559	44,404	13,933
ตะพานหิน	468.930	1	28	91	12	10	1	1	33,301	35,306	68,607	23,068
บางมูลนาก	377.738	1	50	78	9	6	1	4	22,607	23,930	46,537	17,284
โพทะเล	484.209	1	66	97	11	9	-	4	29,653	30,818	60,471	18,717
สามง่าม	338.083	3	18	79	5	4	-	3	21,180	21,712	42,892	13,999
ทับคล้อ	378.287	2	44	56	4	4	-	2	21,887	22,629	44,516	15,248
สากเหล็ก	176.351	4	20	40	5	5	-	1	11,802	12,065	23,867	7,868
บึงนาราง	450.610	4	86	51	5	5	-	-	14,194	14,563	28,757	9,736
ดงเจริญ	220.303	4	78	55	5	4	-	2	9,954	10,214	20,168	6,554
วชิรบำรุง	259.501	4	26	51	4	4	-	-	15,540	15,941	31,481	9,987
รวม	4,531.013	-	-	888	86	73	3	25	268,100	279,443	547,543	184,895

¹ ที่มา: ที่ทำการปกครองจังหวัดพิจิตร กลุ่มงานปกครอง ถ.พิจิตร-ตะพานหิน ต.ท่าหลวง พิจิตร

ภาคผนวก ข
การจัดความสำคัญของปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม²

สถานการณ์/ ประเด็นปัญหา	ความรุนแรงของ ปัญหา			ความยากง่ายในการ แก้ไขปัญหา			ความสอดคล้องกับ นโยบาย / ยุทธศาสตร์			ความร่วมมือของ ประชาชน			ลำดับ ความ สำคัญ
	น้อย (1)	ปานกลาง (2)	มาก (3)	ง่าย (1)	ปานกลาง (2)	ยาก (3)	น้อย (1)	ปานกลาง (2)	มาก (3)	น้อย (1)	ปานกลาง (2)	มาก (3)	
ทรัพยากรป่าไม้ (รวม) 85 คะแนน	13 (13)	2 (4)	-	12 (12)	3 (6)	-	8 (8)	13 (26)	-	14 (14)	1 (2)	-	13
ทรัพยากรสัตว์ป่า (รวม) 91 คะแนน	14 (14)	10 (20)	-	12 (12)	11 (22)	-	5 (5)	-	-	8 (8)	5 (10)	-	11
ทรัพยากรดิน (รวม) 136 คะแนน	31 (31)	2 (4)	-	26(26)	2 (4)	-	4 (4)	19 (38)	-	13 (13)	8 (16)	-	7
การใช้ที่ดิน (รวม) 100 คะแนน	17 (17)	4 (8)	-	4 (4)	12 (24)	-	4 (4)	10 (20)	-	19 (19)	2 (4)	-	10
ทรัพยากรน้ำ (น้ำ ท่วม) (รวม) 309 คะแนน	2 (2)	15 (30)	21 (63)	-	9 (18)	29 (87)	10 (10)	24 (48)	4 (12)	8 (8)	14 (28)	1 (3)	1
ทรัพยากรน้ำ (ภัย แล้ง) (รวม) 219 คะแนน	4 (4)	8 (16)	25 (45)	5 (5)	12 (24)	21 (63)	4 (4)	9 (18)	2 (6)	6 (6)	11 (22)	2 (6)	3
ทรัพยากรธรณี (รวม) 161 คะแนน	22 (22)	8(16)	2 (6)	10 (10)	15 (30)	2 (6)	-	15 (30)	-	7 (7)	17 (34)	-	4

² ที่มา: รายงานผลการสำรวจด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของจังหวัดพิจิตร พ.ศ. 2554

ภาคผนวก ค

ASCC Blueprint ประเด็นการส่งเสริมความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อมของอาเซียน³

D1. การจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมของโลก (Global Environmental Issues) ยุทธศาสตร์นี้มีเป้าหมายในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมของโลกโดยปราศจากผลกระทบต่อหลักการแข่งขันและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมโดยอยู่บนพื้นฐานของหลักความเท่าเทียม ยืดหยุ่น มีประสิทธิภาพ และหลักการความรับผิดชอบร่วมกันในระดับที่แตกต่างโดยสะท้อนถึงสภาพการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศที่ต่างกันไป ประชาคมอาเซียนมีจุดมุ่งหมายที่จะจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมโลกอย่างมีประสิทธิภาพ โดยไม่ก่อให้เกิดผลกระทบด้านการแข่งขันหรือการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม และมีการดำเนินการโดยอาศัยหลักความเสมอภาค ความยืดหยุ่น มีการบังคับใช้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ในการดำเนินการให้เป็นไปตามแผน ASCC จะส่งเสริมและสนับสนุนให้ประเทศสมาชิกร่วมมือกันเพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถในการดำเนินงานตามข้อตกลงพหุภาคีด้านสิ่งแวดล้อม แสดงเจตจำนงในการเข้าผูกพันตามข้อตกลง และบังคับใช้ข้อตกลงดังกล่าวเพื่อแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมในระดับโลก เช่น ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศรวมถึงหาแนวทางที่มุ่งใจให้หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในภูมิภาค เช่น ภาครัฐ ภาคธุรกิจ ภาคการศึกษา หรือ NGOs เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

D2. การจัดการและการป้องกันปัญหามลพิษทางสิ่งแวดล้อมข้ามแดน (Transboundary Environment Pollution) โดยมุ่งดำเนินการมาตรการและส่งเสริมความร่วมมือระดับภูมิภาคและระหว่างประเทศ เพื่อต่อต้านปัญหามลพิษจากสิ่งแวดล้อม ซึ่งรวมถึงปัญหามลพิษจากหมอกควันข้ามแดนและการเคลื่อนย้ายปฏิภูมิล้นตลายข้ามแดน โดยการส่งเสริมขีดความสามารถ ส่งเสริมการตระหนักรับรู้ต่อสาธารณชน และสนับสนุนปฏิบัติการด้านสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน และการปฏิบัติตามข้อตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม (BCRC-SEA)

D3. ส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนโดยการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อม และการมีส่วนร่วมของประชาชน (Environmental Education) เพื่อที่จะสร้างประชาคมที่สะอาดและเป็นสีเขียว มั่งคั่งด้วยประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น ซึ่งเป็นค่านิยมและธรรมเนียมปฏิบัติของประชาคมอาเซียน ซึ่งมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับธรรมชาติ เพื่อการส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนของภูมิภาค ประชากรในภูมิภาคอาเซียนจึงต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดด้านสิ่งแวดล้อม มีความเต็มใจและมีศักยภาพ ที่จะสนับสนุนการพัฒนาสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนโดยอาศัยกระบวนการให้การศึกษาด้านสิ่งแวดล้อม และการมีส่วนร่วมของประชาชน เช่น การปฏิบัติตาม (ASEAN Environmental Education Plan) ที่กำหนดให้มีการบรรจุเนื้อหาวิชาการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Education) และการพัฒนาและรักษาสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืน (Environmental Sustainable Development) ลงในระบบการศึกษา ชั้นพื้นฐานของทุกโรงเรียน รวมถึงให้มีการฝึกอบรมเนื้อหาดังกล่าวแก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง และมีการประกันคุณภาพของการเรียนการสอนด้านสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

³ ที่มา: สำนักความร่วมมือด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ พ.ศ. 2558

D4. ส่งเสริมเทคโนโลยีด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Sound Technology-EST) ประชาคมอาเซียนมีจุดมุ่งหมายที่จะส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาอย่างยั่งยืนและมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด โดยการตั้งศูนย์เอเอสทีสำหรับประเทศสมาชิกอาเซียน หรือ ASEAN Network on EST (ASEAN-NEST) ภายในปี พ.ศ.2558 และร่วมมือกันในการทำวิจัยร่วม การพัฒนา เคลื่อนย้ายและถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคอาเซียน เป็นต้น

D5. ส่งเสริมมาตรฐานคุณภาพชีวิตในเขตเมือง และชุมชนของประชาคมอาเซียน (Environmentally Sustainable Cities) เพื่อให้ประชาชนได้อยู่ในเมืองที่มีความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม ในขณะที่เดียวกันก็สามารถตอบสนองความต้องการด้านสังคมและเศรษฐกิจของประชาชนได้ โดยการดำเนินการตามแนวทางของข้อริเริ่มอาเซียนว่าด้วยเมืองที่มีลักษณะสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน หรือ ASEAN Initiative on Environmentally Sustainable Cities ในการลดปริมาณมลพิษที่เกิดขึ้นจากการโรงงานและพาหนะต่างๆ ปรับปรุงคุณภาพน้ำและอากาศในภูมิภาคอาเซียน แบ่งปันความรู้และประสบการณ์ในการดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อม เช่น การบริหารจัดการน้ำ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การกำจัดขยะและของเสีย การควบคุมมลพิษด้านต่างๆ และการนำหลัก 3Rs (Reduce, Reuse and Recycle) มาใช้ เพื่อให้เป็นชุมชนที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม เช่น เป็นสังคมคาร์บอนต่ำ หรือ เมืองสีเขียว เป็นต้น

D6. การมีนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมและฐานข้อมูลที่สอดคล้องกัน (Harmonization of Environmental Policies and Database) เพื่อให้ประเทศสมาชิกร่วมมือกันประสานนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมและจัดทำฐานข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมกันโดยสนับสนุนให้มีการจัดทำตัวชี้วัดด้านสิ่งแวดล้อม และการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมร่วมกันและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน เป็นต้น โดยคำนึงถึงสถานะแวดล้อมระดับชาติของรัฐสมาชิก เพื่อสนับสนุนการบูรณาการด้านสิ่งแวดล้อมสังคมและเป้าประสงค์ด้านเศรษฐกิจของภูมิภาคประเทศอาเซียนมีการใช้ตัวชี้วัด/มาตรฐานด้าน/แนวทางด้านสิ่งแวดล้อมร่วมกัน ได้แก่

- 1). Key Indicator for Clean Air, Clean Land, Clean water
- 2). ASEAN Marine Water Quality Criteria
- 3). ASEAN Criteria for Marine Heritage Areas
- 4). Criteria for Nomination of ASEAN Heritage Parks
- 5). Millennium Development Goals (MDG) Indicators on Ensuring Environmental Sustainability
- 6). Criteria for Recognition of Eco-schools
- 7). Agreements/Cooperation

D7. ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรชายฝั่งและทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืน (Coastal & Marine Environment) เพื่อสร้างหลักประกันเรื่องการพัฒนาและการบริหารจัดการทรัพยากรชายฝั่งและทรัพยากรทางทะเล รวมทั้งการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจให้ได้รับการจัดการอย่างยั่งยืน ส่งเสริมให้มีการคุ้มครองระบบนิเวศตัวอย่าง พืชและพื้นที่ดั้งเดิม การอนุรักษ์สิ่งมีชีวิตทางทะเล และปลูกฝังให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากรชายฝั่งและทรัพยากรทางทะเล โดยการ

พัฒนาคุณภาพน้ำทะเลให้เป็นไปตามมาตรฐานของ ASEAN Marine Water Quality Criteria ภายในปี พ.ศ.2558 จัดตั้งศูนย์อนุรักษ์ที่อยู่อาศัยของสิ่งมีชีวิตที่ใกล้จะสูญพันธุ์ เช่น แนวปะการังที่จำเป็นต่อสัตว์น้ำ ตลอดจนส่งเสริมให้มีความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกในการแก้ไขปัญหาลพิษข้ามพรมแดน เช่น กรณีท่อส่งน้ำมันในทะเลซารุดและมีน้ำมันปนเปื้อนในทะเล เป็นต้น

D8. ส่งเสริมการจัดการเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน (Natural Resources & Biodiversity) เพื่อจะให้มีการอนุรักษ์ และบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพที่มีความอุดมสมบูรณ์ในภูมิภาคนี้อย่างยั่งยืน โดยการพยายามที่จะลดอัตราการสูญเสียมความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อสร้างสถานะที่ดีด้านสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม โดยส่งเสริมให้มีการแบ่งปันประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการเข้าถึงและการแบ่งปันความรู้ อย่างเป็นธรรมด้าน Genetic and Biological Resources ส่งเสริมการบริหารจัดการระบบนิเวศข้ามพรมแดนร่วมกัน ดำเนินกระบวนการที่เหมาะสมในการลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการอพยพข้ามพรมแดนของสายพันธุ์ต่างถิ่น ส่งเสริมบทบาทและดำเนินการของศูนย์อาเซียนว่าด้วยการหลากหลายทางชีวภาพ หรือ ASEAN Centre for Biodiversity ในการอนุรักษ์และบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพในภูมิภาค และเสริมสร้างความเข้มแข็งในการควบคุมการค้าพันธุ์พืช และสัตว์ป่าข้ามพรมแดนผ่าน ASEAN Action Plan on Trade in Wild Fauna and Flora และ ASEAN Wildlife Enforcement Network รวมทั้ง การร่วมกันจัดการอุทยานที่เป็นมรดกของอาเซียน เป็นต้น

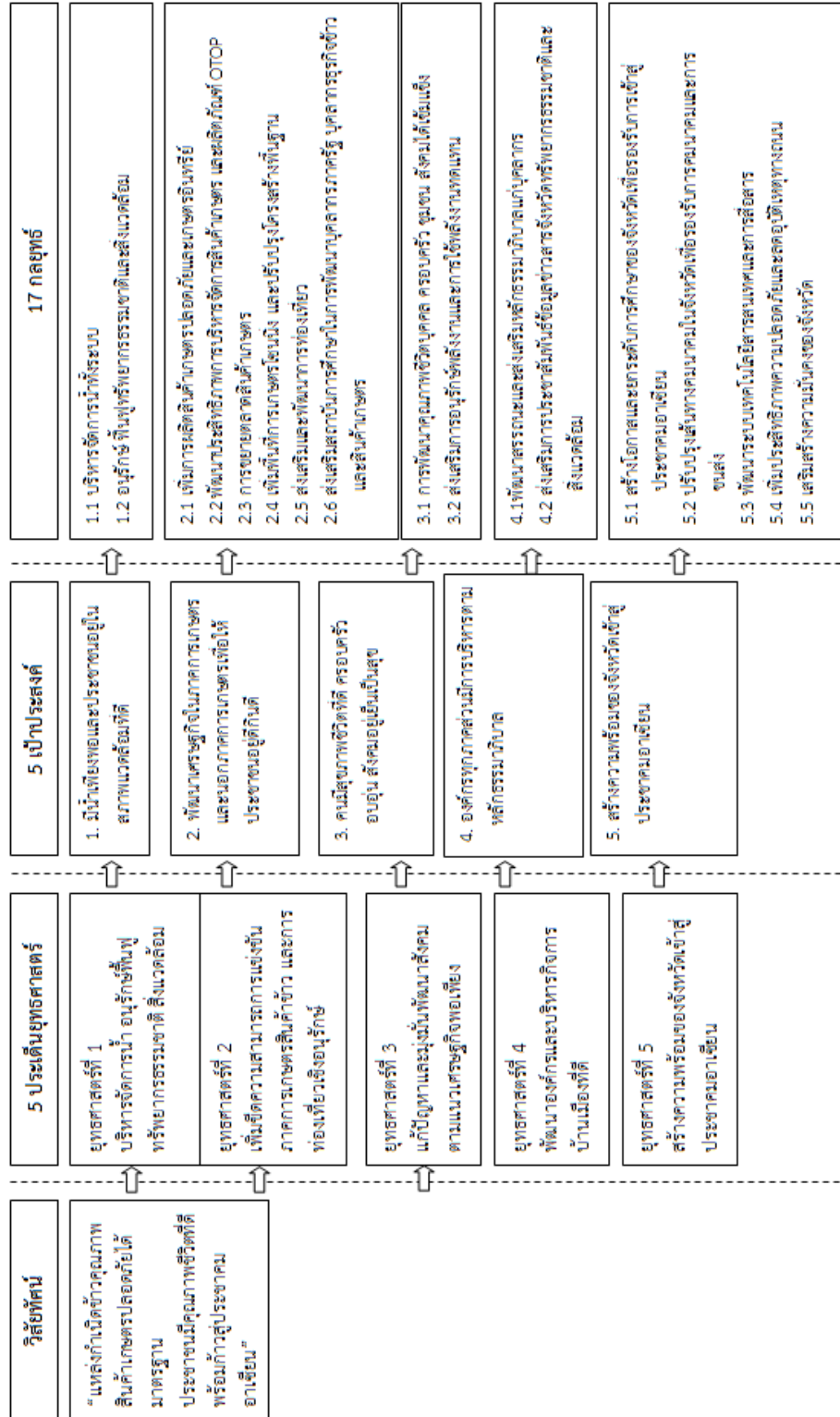
D9. ส่งเสริมความยั่งยืนของทรัพยากรน้ำจืด (Fresh Water Resource) เพื่อที่จะส่งเสริมการใช้ทรัพยากรน้ำอย่างยั่งยืนและเป็นธรรม โดยประชาชนต้องสามารถใช้ทรัพยากรน้ำได้อย่างเท่าเทียมกันในปริมาณที่เหมาะสมและมีคุณภาพเพียงพอที่จะตอบสนองความต้องการของประชาชนอาเซียนซึ่งต้องมีการจัดทำ ASEAN Strategic Plan of Action on Water Resource Management ดำเนินการให้ประชาชนได้รับบริการน้ำประปาที่สะอาดดื่มได้ ส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างบูรณาการ ส่งเสริมให้ประชาชนตระหนักถึงการร่วมกันบริหารจัดการน้ำ และส่งเสริมความร่วมมือในภูมิภาคในการอนุรักษ์ และปรับปรุงคุณภาพน้ำประปา

D10. การตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการจัดการต่อผลกระทบ (Climate change) โดยส่งเสริมความร่วมมือทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลก เพื่อจัดการประเด็นปัญหาด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และผลกระทบต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมสุขภาพ และสิ่งแวดล้อมในประเทศสมาชิกอาเซียน ทั้งนี้ประเทศสมาชิกจะนำเอากระบวนการบรรเทาผลกระทบและการปรับตัว (Mitigation and Adaptation Measures) มาใช้ในการแก้ไขปัญหาบนพื้นฐานของหลักความเป็นธรรม ความยืดหยุ่น การมีประสิทธิภาพและความรับผิดชอบร่วมกันตามขีดความสามารถของแต่ละประเทศ นอกจากนี้ ยังต้องการกระตุ้นให้ประชากรใน ASEAN มีความเข้าใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาพัฒนาระบบ ASEAN Climate Change Initiative สนับสนุนการแลกเปลี่ยนข้อมูลความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระตุ้นให้มีการปลูกป่ามากขึ้นและลดปริมาณการตัดไม้ทำลายป่าและส่งเสริมให้องค์กรตั้งแต่หน่วยงานภาครัฐ เอกชน NGO และชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

D11. ส่งเสริมการบริหารจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน (Forestry) โดยจะส่งเสริมการวางแผนและบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ในภูมิภาคอาเซียนอย่างยั่งยืน การดำเนินการปราชญ์ปราชญ์การลักลอบตัดไม้ที่ผิดกฎหมายและการค้าที่เกี่ยวข้องอื่นๆ และจัดให้มีการร่วมมือกันภายในประชาคมอาเซียนเพื่อดำเนินการตาม Strategic Plan of Action เรื่องป่าไม้ การสนับสนุนให้มีการดำเนินการตามแนวคิดเพื่อรักษาป่าไม้ รวมทั้ง เพิ่มศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ที่มีอยู่ โดยการวิจัยการถ่ายโอนเทคโนโลยีเพื่อจะสามารถพัฒนาหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องกับป่าไม้ให้ถึงระดับที่เป็นการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้อย่างยั่งยืน ตลอดจนเสริมสร้างให้มีการบังคับใช้กฎหมายและธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้อย่างมีประสิทธิภาพ

ภาคผนวก ง

สรุปแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดพิจิตร 4 ปี (พ.ศ.2558-2561)⁴

⁴ ที่มา: เอกสารประกอบการประชุมคณะทำงานจัดทำข้อมูลเพื่อเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูล, พิจิตร, 2557.

ภาคผนวก จ

โครงการด้านสิ่งแวดล้อมในจังหวัดพิจิตรระหว่าง ปีงบประมาณ 2553-2558⁵

1. โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมและพัฒนาเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมู่บ้าน (ทสม.) ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2553-2557 ซึ่งได้รับงบประมาณจาก กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม จำนวน 454,200 บาท
2. โครงการส่งเสริมพหุภาคีในการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน (LA 21) ของจังหวัดพิจิตร ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2553-2557 ซึ่งได้รับงบประมาณจากกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม จำนวน 224,500 บาท
3. โครงการประกวดสร้างสรรค์สิ่งประดิษฐ์จากวัสดุเหลือใช้ จังหวัดพิจิตร ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2553-2555 งบประมาณจากกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม จำนวน 151,000 บาท
4. โครงการบ้านหน้า นามอง จังหวัดพิจิตร เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลพระชนมพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม 2554 คลองข้าวตอกจังหวัดพิจิตร ปีงบประมาณ 2553 ได้รับงบประมาณ จาก สป.ทส. จำนวน 20,000 บาท
5. โครงการสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมของประชาชนในการติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังปัญหามลพิษในพื้นที่สัมปทานเหมืองทองคำ ตำบลเขาเจ็ดยักษ์ อำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร ปีงบประมาณ 2553 จำนวน 25,000 บาท
6. โครงการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการขยะชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปีงบประมาณ 2553-2556 ได้รับงบประมาณจากกรมควบคุมมลพิษ จำนวน 109,000 บาท
7. โครงการประสานความร่วมมือในการดำเนินการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมระดับชุมชน ในหมู่บ้านสายใยรักแห่งครอบครัวฯ ปีงบประมาณ 2553-2557 ได้รับงบประมาณ จาก สป.ทส. จำนวน 479,180 บาท
8. โครงการอนุรักษ์และจัดการทรัพยากรน้ำอย่างยั่งยืน คลองข้าวตอก จังหวัดพิจิตร ปีงบประมาณ 2554 งบประมาณจังหวัด จำนวน 1,200,000 บาท
9. โครงการประกวดธนาคารขยะรีไซเคิล ปีงบประมาณ 2554-2555 กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมสนับสนุนงบประมาณ จำนวน 118,000 บาท
10. โครงการ อี เอ็ม เพื่อประชาชน “ 84 หมื่นลูก 84 หมื่นลิตร พิชิตน้ำเสีย ” ปีงบประมาณ 2554 สป.ทส. สนับสนุนงบประมาณ จำนวน 27,700 บาท
11. โครงการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสะอาดในโรงเรียน จังหวัดพิจิตร ปีงบประมาณ 2554 กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมสนับสนุนงบประมาณ จำนวน 17,000 บาท
12. โครงการอนุรักษ์และจัดการทรัพยากรน้ำอย่างยั่งยืน แม่น้ำพิจิตร จังหวัดพิจิตร ปีงบประมาณ 2555 งบประมาณจังหวัด จำนวน 1,500,000 บาท

⁵ ที่มา: รายงานแผนและผลการดำเนินงานของสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพิจิตร พ.ศ.2558.

13. โครงการพัฒนาชุมชนต้นแบบในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมปีงบประมาณ 2555 ได้รับงบประมาณ จากกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม จำนวน 100,000 บาท
14. โครงการฝึกอบรมลูกเสืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพิจิตร ปีงบประมาณ 2555- 2557 กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม สนับสนุนงบประมาณ ทั้งสิ้น 265,000 บาท
15. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานตามกฎกระทรวงซึ่งออกตามความในมาตรา 80 แห่ง พรบ. ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ประจำปีงบประมาณ 2556- 2557 รวมงบประมาณทั้งสิ้น 35,000 บาท
16. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับ จังหวัด ประจำปีงบประมาณ 2555-2555 งบประมาณจาก สปทส. จำนวน 30,000 บาท
17. โครงการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพทฤษฎีใหม่ ตามแนวพระราชดำริของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ปี พ.ศ. 2556 ไม่มีงบประมาณในการดำเนินกิจกรรม
18. โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช และผักพื้นบ้าน ตามแนวพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา สยามบรมราชกุมารี จังหวัดพิจิตร ปีงบประมาณ 2557 ได้นับการจัดสรรงบประมาณ จาก สปทส. จำนวน 86,000 บาท
19. โครงการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ จังหวัดพิจิตร ปีงบประมาณ 2557 งบประมาณจาก สปทส. จำนวน 1,400,000 บาท
20. โครงการเสริมสร้างศักยภาพด้านการกำกับดูแลการประกอบกิจการน้ำบาดาลตาม พระราชบัญญัติน้ำบาดาล พ.ศ. 2520 ประจำปี พ.ศ. 2555- 2557 งบประมาณ 1,511,780 บาท
21. การดำเนินงานของสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 9 (พิษณุโลก) ในพื้นที่จังหวัดพิจิตรโครงการ อนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำประจำปี พ.ศ. 2556- 2557 จำนวน 62 โครงการ งบประมาณ 609,345,000 บาท

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นายสุเมธ ศิริลักษณ์
วันเดือนปีเกิด	24 กรกฎาคม 2503
ประวัติการศึกษา	วิทยาศาสตร์บัณฑิต (วนศาสตร์) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (วนศาสตร์) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2529-2548 นักวิชาการป่าไม้ 3-7 กรมป่าไม้ โดยปฏิบัติงานร่วมกับผู้เชี่ยวชาญ ญี่ปุ่นตาม - โครงการวิจัยและฝึกอบรมการปลูกสร้างสวนป่า - โครงการส่งเสริมการปลูกป่าในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ - ทำหน้าที่หัวหน้าศูนย์จัดการพื้นที่สีเขียวเชิงนิเวศนครเขื่อนขันธ์ พ.ศ. 2548-2557 นักวิชาการป่าไม้ 8 และนักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ กรมป่าไม้ - ทำหน้าที่หัวหน้าฝ่ายพัฒนากล้าไม้ - ทำหน้าที่ผู้อำนวยการส่วนวิเทศสัมพันธ์
ตำแหน่งปัจจุบัน	ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัดพิจิตร กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม